

SYSTEM CERTYFIKACJI ZRÓWNOWAŻONEJ PRODUKCJI BIOPALIW,
PALIW Z BIOMASY I BIOPŁYNÓW

KZR INIG POC

System KZR INiG - PoC/1

System KZR INiG-PoC/1	Kraków, Październik 2026 r.	Dyrektywa 2018/2001 zmieniona dyrektywą 2023/2413
Opracowano w Instytucie Nafty i Gazu - Państwowym Instytucie Badawczym		Zasady obowiązują od 14 października 2026

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI 3
1. Wprowadzenie 5
2. Powołania normatywne 6
3. Definicje 6
4. Zakres nadzoru nad dokumentem PoC 7
4.1 Zakres geograficzny 7
4.2 Zakres działalności podmiotów certyfikowanych w ramach Systemu KZR INiG 7
5. Zasada dokumentowania spełnienia KZR w dystrybucyjnej części łańcucha dostaw 9
5.1 Zakres regulacji dokumentu KZR INiG PoC 9
5.2. Zakres obowiązywania dokumentu PoC KZR INiG 10
6. Modele biznesowe 12
6.1. Podział dokumentów PoS i PoC 12
6.2. Nabywanie paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej 13
6.3. Lotnisko w modelu pośrednim 14
6.4. RFNBO 15
6.5. RCF 15
7. Zasady zarządzania dokumentacją PoC 16
7.1. Procedura podziału jednego PoS na jeden PoC 16
7.2. Procedura podziału jednego PoS na wiele PoCów 17
7.3. Procedura agregacji kilku PoC w jeden PoC 18
7.4. Procedura podziału jednego PoC na mniejsze PoC 19
8. Bilans masy 21
9. Obowiązki podmiotu gospodarczego 23
10. Weryfikacja spełnienia wymagań zakresu „PoC Trader” 24
10.1. Ogólne wymagania dla jednostek certyfikujących 24
10.1.1 Ścieżka uzyskania uprawnienia do certyfikacji w zakresie „PoC Trader” 25
10.1.2. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi i uczestnikami w ramach systemu KZR INiG PoC Trader 26
10.1.3. Wymagania kompetencyjne dla audytorów 28

10.2. Wytyczne w zakresie audytu 29
10.2.1. Weryfikacja zgodności w zakresie „PoC Trader” 29
10.2.2. Analiza ryzyka 31
10.2.3. Dobór próby 33
10.2.4. Audyt 35
10.2.5. Wymagania dowodowe i dokumentacyjne 36
10.2.6. Identyfikowalność dokumentów PoC 37
10.2.7. Weryfikacja paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej 38
10.2.8. Raportowanie i poufność 38
10.2.9. Niezgodności, działania korygujące i sankcje 39
10.2.10. Użytkownicy końcowi 40
10.2.11 Certyfikat PoC Trader 40
11. Skargi i reklamacje 42
12. Wykaz załączników 42
13. Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej 42

1. Wprowadzenie

Za paliwo, które spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju uznaje się paliwo certyfikowane na zgodność z systemem KZR INiG lub innym równoważnym systemem uznanym przez Komisję Europejską. Zgodnie z wymaganiami Systemu każdy podmiot uczestniczący w łańcuchu dostaw paliw odnawialnych podlega certyfikacji, obejmującej wszystkie etapy – od pochodzenia surowca po wprowadzenie produktu na rynek. System ten zapewnia zgodność działań z obowiązującymi regulacjami UE dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, w szczególności Dyrektywa UE 2023/2413, systemem EU ETS, FuelEU Maritime, ReFuelEU Aviation. Informacje dotyczące zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju, jak i kryteriami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych, są przekazywane za pomocą dokumentacji PoS (proof of sustainability), która potwierdza zrównoważoność danej partii paliwa. Stąd każdy kolejny podmiot otrzymuje PoS od podmiotu gospodarczego z poprzedniego szczebla w łańcuchu dostaw, co pozwala nadzorować ilości i spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju. Ostatecznie dany przedsiębiorca przekazuje dokument PoS do odpowiednich organów i rozlicza go na poczet celu krajowego OZE. Po zaliczeniu danej partii paliwa (biopaliwa, paliwa z biomasy, biopłyny, RFNBO, RCF- w rozumieniu dyrektywy RED III) do celu w zakresie udziału energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii brutto zgodnie z wymaganiami dyrektywy RED niedozwolone jest wydanie dla niej kolejnego dokumentu PoS.

W związku z dynamicznymi zmianami regulacji dotyczących zrównoważonego rozwoju, obecnie coraz więcej podmiotów gospodarczych podlega kilku regulacjom w tym zakresie. Co oznacza, że podmiot nabywający paliwo od końcowego dostawcy również może wykazać, że użytkuje zrównoważone paliwo, a obecnie niedozwolone jest, aby dystrybutor zaliczający partię paliwa do celów krajowych OZE wystawił dla niego dokument PoS dotyczący zgłoszonej partii paliwa. Konsekwencją tego jest powstanie luki w dokumentacji, która uniemożliwia potwierdzenie, że użytkowane przez podmiot gospodarczy paliwo, spełnia zasady zrównoważonego rozwoju i redukcji emisji gazów cieplarnianych, co jest szczególnie istotne dla użytkowników końcowych paliw takich jak SAF czy SMF. W związku z tym, zaistniała potrzeba wprowadzenia dokumentu, który uzupełnia brakującą dokumentację i pozwala użytkownikom końcowym potwierdzić, że użytkowane przez nich paliwo jest zrównoważone i spełnia zasady redukcji emisji gazów cieplarnianych np. w ramach EU ETS.

Poniższy dokument PoC (Proof of Compliance) dostarcza transparentnych standardów i umożliwia wypełnienie luki dokumentacyjnej w zakresie dystrybucyjnej części łańcucha dostaw. Dokument określa zasady dotyczące wydawania i przekazywania dokumentów PoC przez podmioty gospodarcze, a również określa zasady i zakres audytu.

Wskazany dokument jest suplementem dołączonym do dokumentów KZR INiG w ich obecnej formie i nie jest przedmiotem oceny przez Komisję Europejską. Niemniej jednak system KZR INiG PoC stanowi odrębny system certyfikacji, którego administratorem i właścicielem jest Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy.

2. Powołania normatywne

Powołania normatywne, obejmujące wszystkie aspekty Systemu KZR INiG, to poniżej przytoczone dokumenty, które należy czytać łącznie.

System KZR INiG /1/ Opis Systemu Kryteriów Zrównoważonego Rozwoju INiG – Zasady ogólne
System KZR INiG /2/ Definicje
System KZR INiG /3/ Powiązanie z ustawodawstwem krajowym
System KZR INiG /4/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – tereny zasobne w pierwiastek węgiel
System KZR INiG /5/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – różnorodność biologiczna
System KZR INiG /6/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymogi i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska
System KZR INiG /7/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy
System KZR INiG /8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów w cyklu życia
System KZR INiG /9/ Wymagania dla jednostek certyfikujących
System KZR INiG /10/ Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu
System KZR INiG /11/ Biomasa leśna

3. Definicje

Dystrybucyjna część łańcucha dostaw (DSC) - obejmuje podmioty występujące pomiędzy podmiotem realizującym cel krajowy (pierwsze ogniwo łańcucha DSC) a użytkownikiem końcowym (ostatnie ogniwo łańcucha dostaw)

PoC pierwotny - oznacza PoC wygenerowany i przekazany przez podmiot składający PoS do właściwych organów; stanowi on pierwszy PoC w łańcuchu dostaw. Może obejmować całą partię uwzględnioną w PoS, ale również jej część (wtedy istnieje kilka PoC'ów pierwotnych).

PoC przekazany - bazuje na pierwotnym dokumencie PoC

SAF - (z ang. Sustainable Aviation Fuel) - zrównoważone paliwo lotnicze

SMF - (z ang. Sustainable Marine Fuel) - zrównoważone paliwo morskie

RCF - (z ang. Recycled Carbon Fuel) – Paliwa węglowe z recyklingu

RFNBO - (z ang. Renewable Fuel of non-Biological Origin) – Paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego

Cel krajowy OZE- cel krajowy w zakresie udziału energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii brutto zgodnie z wymaganiami dyrektywy RED

Bazowy PoS – oznacza PoS zgłoszony do celu krajowego OZE na podstawie, którego wydawany jest/są PoC/e pierwotny/e

Podmioty obsługujący PoC – rozumie się jako podmiot gospodarczy otrzymujący bądź wydający dokumenty PoC i nie będący użytkownikiem końcowym

System KZR INiG /2/ Definicje

4. Zakres nadzoru nad dokumentem PoC

4.1 Zakres geograficzny

System KZR INiG jest globalnym systemem dobrowolnym. Z tego względu zakres stosowania niniejszego dokumentu również nie ma ograniczeń terytorialnych**.**

4.2 Zakres działalności podmiotów certyfikowanych w ramach Systemu KZR INiG

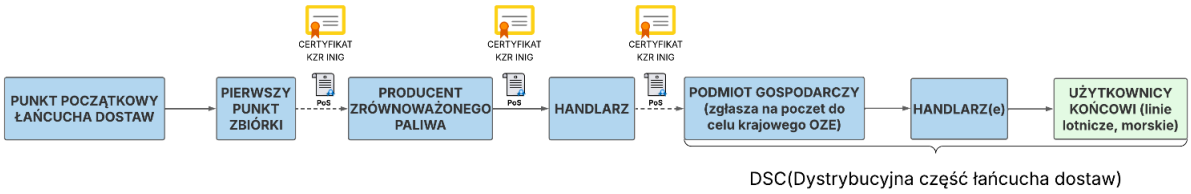
Za paliwo spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju uznaje się paliwo certyfikowane na zgodność z Systemem KZR INiG lub innym równoważnym uznanym przez Komisję Europejską.

Zgodnie z wymaganiami Systemu KZR INiG (patrz dokument System KZR INiG/1), każdy podmiot gospodarczy uczestniczący w łańcuchu dostaw paliw odnawialnych, podlega procesowi certyfikacji. Obejmuje on wszystkie etapy łańcucha dostaw – od miejsca pochodzenia surowca, przez pierwszy punkt zbiórki, procesy przetwarzania, aż po dostawcę końcowego wprowadzającego produkt na rynek i rozliczającego cel krajowy OZE. System KZR INiG zapewnienia zgodność działań podejmowanych na każdym etapie łańcucha dostaw z wymaganiami obowiązujących regulacji prawnych dotyczących zrównoważonego rozwoju paliw odnawialnych, w szczególności z dyrektywami Unii Europejskiej, takimi jak RED III oraz system EU ETS oraz powiązanymi z nimi innymi rozporządzeniami UE.

Informacje dotyczące zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju jak i kryteriami dot. redukcji emisji gazów cieplarnianych są przekazywane pomiędzy kolejnymi certyfikowanymi przedsiębiorcami przy użyciu odpowiedniej dokumentacji PoS (Proof of Sustainability). Szczegóły zapisane zostały w dokumencie System KZR INiG/7. Dokument PoS stanowi potwierdzenie, że dana partia materiału np. paliwa otrzymana z konkretnego surowca jest zgodna z kryteriami zrównoważonego rozwoju i redukcją emisji gazów cieplarnianych. Każdy kolejny podmiot w łańcuchu dostaw otrzymuje więc dokument PoS (jako dowód), co pozwala na nadzór nad ilością i spełnieniem kryteriów zrównoważonego rozwoju poszczególnych partii paliwa. Ostatecznie dokument PoS dotyczący jednej i konkretnej partii paliwa, jest przekazywany do odpowiednio uprawnionych organów, celem rozliczenia na poczet celu krajowego. Po zaliczeniu na poczet celu krajowego wydanie dokumentu PoS dla tej partii paliwa jest niedozwolone. Należy zauważyć, że kraje członkowskie w Unii Europejskiej odmiennie definiują moment zaliczenia do celu krajowego, a więc certyfikacja w ramach KZR INiG obejmuje łańcuchy dostaw o rożnej długości.

W związku z dynamicznymi zmianami oraz aktualizacjami regulacji dotyczących zrównoważonego rozwoju, w obecnym systemie prawnym co raz częściej występuje sytuacja, w której jeden podmiot gospodarczy podlega jednocześnie kilku różnym regulacjom w ramach różnych mechanizmów i rynków, w tym zarówno regulowanych, jak i dobrowolnych, niezależnie od ich przeznaczenia sektorowego. W konsekwencji, podmiot nabywający paliwo od dystrybutora końcowego może również wykazywać, że wykorzystuje paliwo spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie obowiązujące zasady systemów certyfikacji nie dopuszczają ponownego wystawienia dokumentu PoS (Proof of Sustainability) dla partii paliwa zaliczonej do celu krajowego w zakresie udziału energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii brutto zgodnie z wymaganiami dyrektywy RED. W rezultacie powstaje luka dokumentacyjna, powodująca brak możliwości pełnego udokumentowania przez podmioty zainteresowane np. użytkowników końcowych, paliw takich jak SAF czy SMF, że stosowane przez nich paliwo jest certyfikowane i spełnia wymagania odpowiednich regulacji, w szczególności dyrektywy RED III oraz systemu EU ETS. W związku z powyższym zaistniała potrzeba opracowania dodatkowego dokumentu, który uzupełniłby brakujące elementy dokumentacji i umożliwił użytkownikom końcowym

potwierdzenie zgodności stosowanego paliwa z obowiązującymi wymaganiami regulacyjnymi. Na poniższym rysunku 1 przedstawiono przykładowy łańcuch dostaw.

Rys. 1. Przykładowe etapy w łańcuchu dostaw

Niniejszy dokument określa zasady dokumentowania spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju w DSC.

5. Zasada dokumentowania spełnienia KZR w dystrybucyjnej części łańcucha dostaw

Dokumentem potwierdzającym, że paliwo w DSC spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju jest dokument PoC (Proof of Compliance). Co do zasady wystawienie tego typu dokumentu potwierdza, że dana partia paliwa jest zgodna z RED III**.** Dokument PoC jest wystawiany do danej partii towaru będącej przedmiotem transakcji handlowej. Obrót wyłącznie dokumentami PoC nie jest możliwy.

Zakres dokumentu PoC został opracowany przez KZR INiG w sposób zapewniający przejrzysty i jednolity schemat przekazywania dokumentacji pomiędzy dostawcami paliw a użytkownikami końcowymi, w szczególności w przypadkach, gdy nie ma możliwości wystawienia dokumentu PoS.

Dokument PoC będzie podlegał ocenie i ewentualnemu uznaniu przez właściwy organ, do którego zostanie złożony. KZR INiG wskazuje jednak, że nie może zagwarantować jego akceptacji przez instytucję regulacyjną. W związku z powyższym, przed przygotowaniem dokumentu zaleca się zapoznanie ze stanowiskiem danego organu w zakresie uznawalności tego typu dokumentacji.

5.1 Zakres regulacji dokumentu KZR INiG PoC

Dokument KZR INiG PoC obejmuje:

- zasady przekazywania dokumentacji pomiędzy dostawcą paliwa, a użytkownikiem końcowym, jednocześnie rozróżniając dokument PoC od bazowego PoS,
- proces certyfikacji w całym łańcuchu dostaw rozszerzając zakres certyfikacji o DSC produktu wprowadzonego na rynek,
- wymagania dotyczące struktury dokumentu PoC, jasno określając zasady jego wystawiania,
- przebieg audytu, rozszerzając go o część związaną z dokumentem PoC, a więc również określając obowiązki wystawcy, odbiorcy i jednostki certyfikującej.

KZR INiG w załączeniu nr 1 do niniejszego dokumentu przekazuje szablon dokumentu PoC, a w załączeniu nr 2 szablon dokumentu PoC dla RCF i RFNBO. Podmioty gospodarcze nie mają obowiązku korzystania z szablonu. KZR INiG jednak podkreśla, że w przypadku potrzeby wygenerowania dokumentu PoC według własnego schematu, przedsiębiorca zobowiązany jest do zawarcia w dokumencie wszystkich informacji znajdujących się w szablonie PoC KZR INiG, nie dokonując zmian w brzmieniu czy jednostce danego parametru.

5.2. Zakres obowiązywania dokumentu PoC KZR INiG

Podmioty gospodarcze wystawiające, przekazujące lub zarządzające dokumentami PoC, z wyjątkiem użytkowników końcowych, podlegają certyfikacji w zakresie „PoC Trader". Pierwszym ogniwem w łańcuchu dokumentacji PoC jest podmiot gospodarczy zgłaszający daną partię paliwa do Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW). Podmiot ten wystawia dla tej partii paliwa pierwotny dokument PoC, a następnie przekazuje go kolejnemu podmiotowi gospodarczemu.

Posiadanie ważnego certyfikatu KZR INiG nie zastępuje certyfikacji w zakresie „PoC Trader" i nie uprawnia do wystawiania, przekazywania ani obsługiwania dokumentów PoC, ponieważ certyfikat „PoC Trader" nie stanowi rozszerzenia zakresu dotychczasowego certyfikatu KZR INiG. Jest to odrębny proces certyfikacji wymagający odrębnej decyzji certyfikacyjnej.

KZR INiG dopuszcza wydanie dokumentu PoC, gdy:

- Oryginalny dokument PoS, dotyczący konkretnej partii paliwa, został w całości przekazany właściwym organom w celu jego rozliczenia na potrzeby krajowego celu OZE lub został umieszczony w wewnętrznym systemie zarządzania przedsiębiorcy, jako zdefiniowany do przedłożenia w ramach rozliczenia krajowego celu OZE, w danym okresie rozliczeniowym, przy czym KZR INiG zwraca szczególną uwagę, na fakt, że jego treść ma mieć charakter ostateczny i nie podlegać dalszym korektom. Jeśli jednak dojdzie do sytuacji, w której konieczna jest korekta dokumentu PoS, to również dokument PoC ma zostać w tym wypadku skorygowany. Podmiot

ma obowiązek wystawić dokument PoC maksymalnie do 90 dni od daty wydania zrównoważonego paliwa (SAF,SMF).

- Wynika z uprzednio wydanego dokumentu PoC przez poprzedni podmiot i dotyczy tej samej partii paliwa, w całości lub w części odpowiadającej ilości paliwa objętej wcześniejszym dokumentem PoC.
- Dokument PoC przekazany przez podmiot, dotyczy części partii paliwa z pierwotnego dokumentu PoC, przy czym KZR INiG zwraca szczególną uwagę na to aby bilans masy na wejściu i wyjściu był zgodny.
- Dokument PoC odnosi się do partii paliwa zaliczonej do realizacji krajowego celu w państwie członkowskim UE lub w państwie spoza UE (np. UK). Dopuszcza się sytuacje, w której dokument POS uzyskany w ramach UE przechodzi na dokument POC zgodny z wymaganiami kraju spoza UE (np.Wielkiej Brytanii), pod warunkiem zachowania wymogów ewidencyjnych i zgodności z przepisami prawa.
- Dokument PoC odnosi się do części partii paliwa (z PoS) zaliczonej do realizacji celu krajowego OZE, z tym, że dokument ten traktowany jest już jako podzielony dokument PoC, o czym należy pamiętać przy numeracji dokumentu.
- Dokument PoC jest połączeniem dwóch pierwotnych dokumentów PoC, pod warunkiem zgodności sumy ilości paliwa z wszystkich przekazanych dokumentów PoC spójności charakterystyki KZR oraz zgodności typu paliwa, tj. połączenie może dotyczyć wyłącznie paliw tego samego rodzaju (np. biopaliw z biopaliwami lub RFNBO z RFNBO).
- Dokument PoC został wystawiony przez uczestnika certyfikowanego w systemie KZR INiG, na podstawie dokumentu PoS sporządzonego w ramach innych systemów dobrowolnych uznanych przez Komisję Europejską.

KZR INiG nie dopuszcza wydania dokumentu PoC, gdy:

- Oryginalny dokument PoS nie został złożony do odpowiednich instytucji w celu jego rozliczenia na potrzeby krajowego celu OZE lub został umieszczony w wewnętrznym systemie zarządzania przedsiębiorcy jako niezdefiniowany do przedłożenia w ramach rozliczenia krajowego celu OZE w najbliższym okresie rozliczeniowym, dla partii paliwa w zakresie dostaw, a więc może nadal zostać wystawiony wtórny PoS. W tej sytuacji wystawienie PoC jest zabronione. Przy czym KZR INiG podkreśla, że w przypadku wystąpienia sytuacji, w której ze względu na wymogi regulacyjne nie możliwe złożenie dokumentu PoS do organów regulacyjnym istnieje możliwość wygenerowania dokumentacji PoC przed złożeniem PoS.
- Dokument PoC dla tej partii paliwa i powiązanej z nią redukcji gazów cieplarnianych, nie jest uznawany przez instytucje regulacyjne bądź inne odpowiednie w tym zakresie organy.

- Wynika z przekazania dokumentu PoC dotyczącego pełnej ilości paliwa objętej uprzednio wydanym dokumentem PoC, pomimo wcześniejszego podziału tej ilości.
- Dokument PoC odnosi się do partii paliwa, która została już uwzględniona przez ten podmiot gospodarczy (na podstawie tego rodzaju dokumentu zgodności) przy realizacji celu w zakresie ograniczenia emisji w państwie członkowskim.

6. Modele biznesowe

Z uwagi na to, że dystrybucyjna część łańcucha dostaw może kształtować się w różny sposób poniżej przedstawiono typowe modele biznesowe wraz z ich opisem. Poniższa lista nie wyczerpuje wszystkich możliwych przypadków.

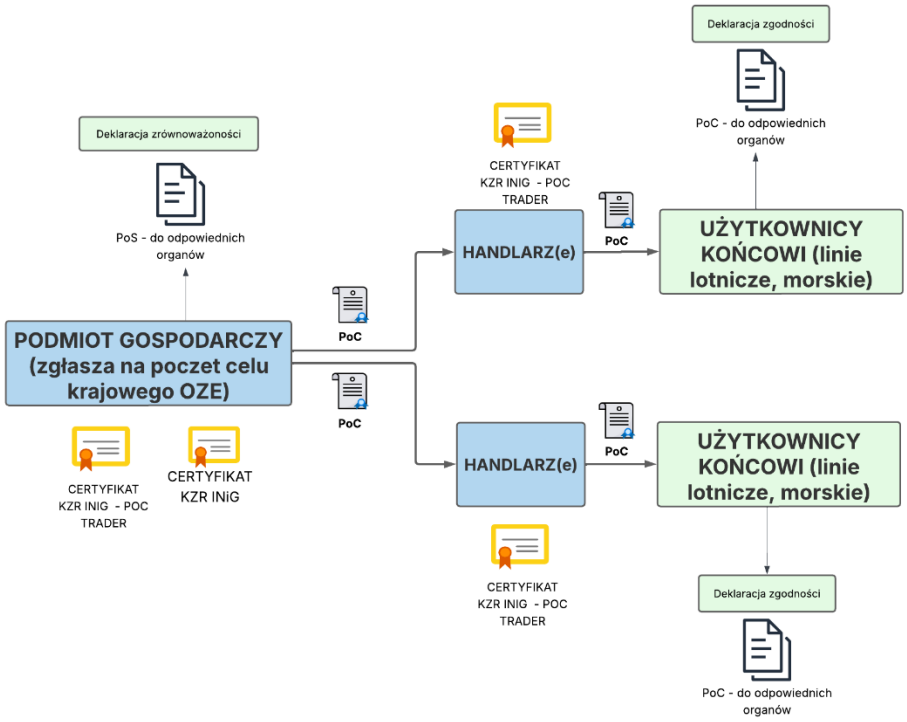
Na tle przedstawionych poniżej modeli biznesowych KZR INiG podkreśla, że wszyscy przedsiębiorcy wystawiający PoC pierwotny podlegają dodatkowym kryteriom, mającym na celu zapewnienie prawidłowości oraz przejrzystości procesu, w szczególności:

- są zobowiązani do wdrożenia oraz stosowania wewnętrznego systemu zarządzania dokumentacją PoS, która zapewni integralność i jasne odróżnienie PoS przeznaczonych do realizacji krajowych celów OZE od PoS nie przeznaczonych do realizacji krajowych celów OZE przez tego przedsiębiorcę, np. tych kierowanych na eksport.
- są zobowiązani do prowadzenia ewidencji dokumentów PoS przeznaczonych do zgłoszenia na potrzeby realizacji krajowego celu OZE w najbliższym okresie rozliczeniowym,
- są zobowiązani do złożenia deklaracji potwierdzającej, że bazowe PoS oraz ilości zrównoważonego paliwa w nich wskazane, stanowiące podstawę wystawienia PoC, zostaną zgłoszone na potrzeby realizacji krajowych celów OZE, przy czym wskazane w tych PoS ilości nie mogą ulec zmianie,
- są zobowiązani do prowadzenia szczególnego nadzoru nad zapewnieniem zgodności dokumentacji, o której mowa powyżej.

6.1. Podział dokumentów PoS i PoC

Dopuszcza się podział zarówno dokumentu PoS jak i PoC na więcej niż jeden dokument PoC na etapie jego przekazania kolejnemu podmiotowi gospodarczemu. Przekazane dokumenty PoC powstałe w wyniku tego podziału mogą podlegać dalszemu podziałowi przez certyfikowany podmiot. W takim

przypadku należy zachować zgodność ilości paliwa oraz przypisanych im wartości emisji gazów cieplarnianych (GHG). Opisana sytuacja widoczna jest na rys. 2 znajdującym się poniżej.

Rys. 2 Procedura podziału dokumentu PoS na pomniejsze dokumenty PoC

6.2. Nabywanie paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej

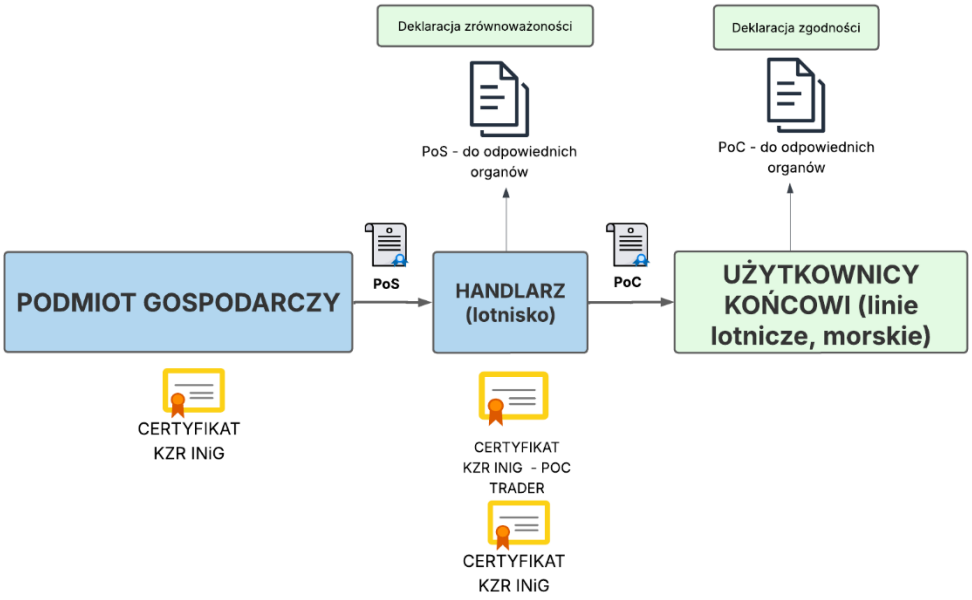
Wszelkie zasady dotyczące niniejszego dokumentu mają również zastosowanie w przypadku nabycia paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej.

W przypadku natomiast, gdy paliwo zostało uprzednio wyeksportowane poza terytorium Unii Europejskiej, a następnie jest ponownie nabywane lub wprowadzane do obrotu na rynku UE, konieczna jest uprzednia weryfikacja, przeprowadzana na etapie audytu, mająca na celu potwierdzenie, że dana partia paliwa nie została zgłoszona do realizacji celu krajowego lub innego mechanizmu wsparcia w państwie, do którego została wyeksportowana.

Podmiot gospodarczy nabywający paliwo pochodzące spoza UE jest zobowiązany do przedstawienia na etapie audytu, oprócz prawidłowo wystawionego dokumentu PoC, pisemnego dokumentu potwierdzającego status danej partii paliwa. Dowodem takim może być w szczególności informacja publiczna uzyskana od właściwego organu, o ile jest dostępna, lub pisemne oświadczenie podmiotu gospodarczego potwierdzające, że dana ilość sprzedawanego paliwa spełnia kryteria zrównoważonego paliwa.

6.3. Lotnisko w modelu pośrednim

Wszelkie zasady oraz postanowienia dotyczące niniejszego dokumentu stosuje się odpowiednio również w przypadku, gdy podmiot realizujący krajowy cel OZE dokonuje sprzedaży danej partii paliwa na rzecz podmiotu pośredniczącego, którym w danym modelu operacyjnym jest lotnisko. W takim przypadku lotnisko może pełnić rolę pośrednika handlowego bądź podmiotu zaliczającego na poczet celu krajowego OZE, a nie końcowego użytkownika paliwa. W związku z tym KZR INiG podkreśla, że w tej sytuacji to lotnisko jako podmiot handlujący będzie certyfikowany na zakres „PoC Trader" w ramach systemu. Schemat części DSC w tym przypadku zilustrowano na poniższym rysunku nr.3.

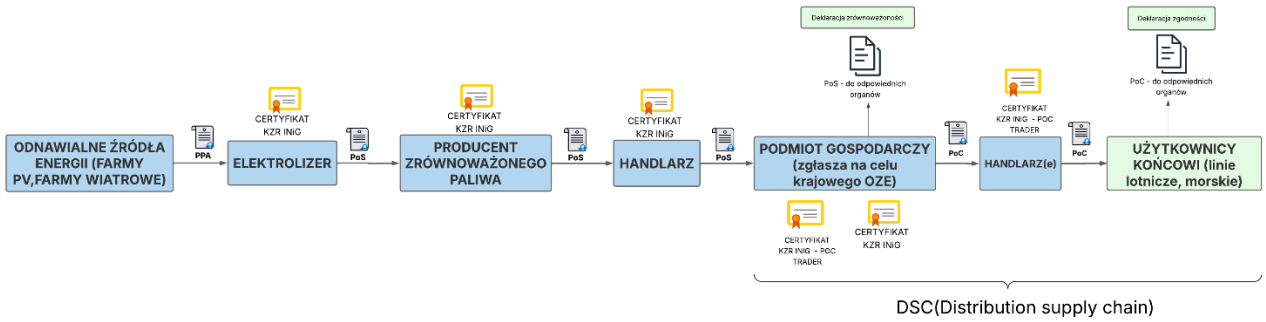

Rys. 3 Schemat łańcucha dostaw dla lotniska w modelu pośrednim

6.4. RFNBO

Dokument PoC może być wystawiony również w DSC dla paliw RFNBO. Dla podmiotów gospodarczych zajmujących się dystrybucją paliwa RFNBO ścieżka dokumentacji PoC jest analogiczna jak w przypadku biopaliw.

KZR INiG zwraca przy tym uwagę, że na początkowym etapie, do wykazania zgodności produkcji wodoru z kryteriami zrównoważonego rozwoju wymagane jest udokumentowanie źródła pochodzenia energii elektrycznej wykorzystanej w tym procesie. W tym celu stosuje się w umowy typu PPA (Power Purchase Agreement), które stanowią dowód, iż energia ta pochodzi ze źródeł odnawialnych i spełnia właściwe wymogi. Umowa zawierana jest pomiędzy podmiotem gospodarczym odpowiedzialnym za źródło energii elektrycznej pochodzącej z OZE a podmiotem gospodarczym eksploatującym elektrolizer. Schemat tego typu łańcucha dostaw widoczny jest na rysunku nr. 4 poniżej.

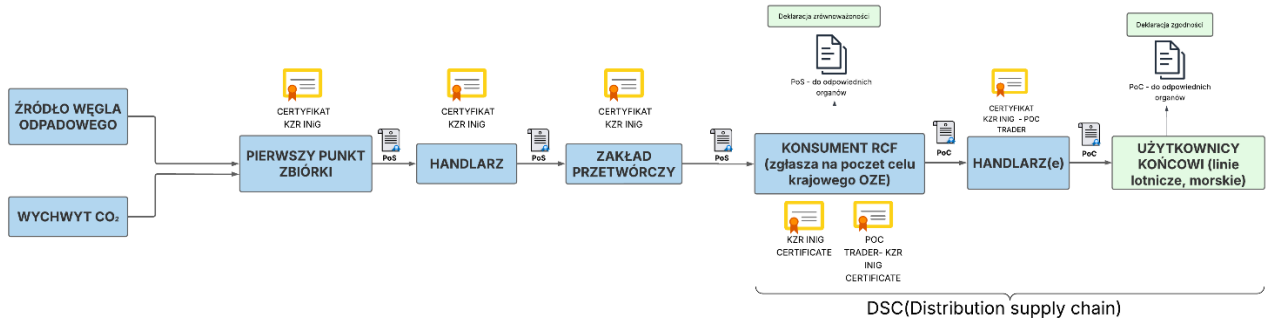

Rys. 4 Schemat łańcucha dostaw dla RFNBO

6.5. RCF

Dokument PoC może być również wystawiony w DSC dla RCF. Dla podmiotów gospodarczych zajmujących się dystrybucją paliwa RCF ścieżka dokumentacji PoC jest analogiczna jak w przypadku biopaliw.

KZR INiG zwraca przy tym uwagę, że na początkowym etapie należy upewnić się, że wychwycony CO_2 oraz pozyskane z odpadów źródło węgla spełnia zasady dokumentu KZR INiG/12. Pozostała część łańcucha dostaw jak i kwestie dokumentacyjne zostały przedstawione na rys. 5 znajdującym się poniżej.

Rys. 5 Schemat łańcucha dostaw dla RCF

7. Zasady zarządzania dokumentacją PoC

Przed omówieniem ogólnych zasad zarządzania dokumentami PoC wskazuje się, że definicje PoC pierwotnego oraz PoC przekazanego zostały określone w pkt 3 niniejszego dokumentu KZR INiG PoC.

Wyjątek stanowi sytuacja, w której jeden PoS zostaje bezpośrednio podzielony na więcej niż jeden PoC. W takim przypadku każdy z tych dokumentów PoC uznaje się za pierwotny, dopiero przekazane na ich podstawie kolejne dokumenty PoC uznane są za przekazane, jako że nie stanowią one już bezpośredniego podziału PoS.

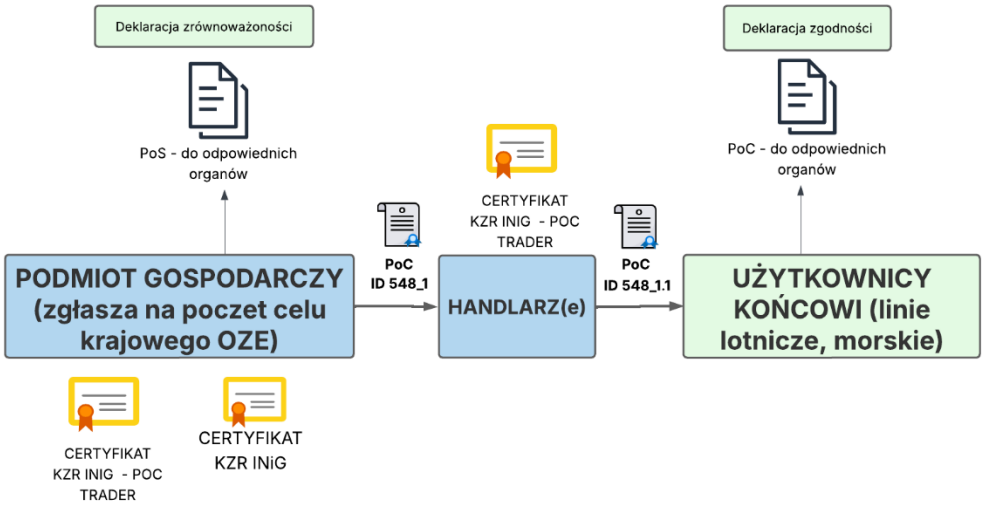
7.1. Procedura podziału jednego PoS na jeden PoC

Przedstawiona na rysunku nr 6 znajdującym się poniżej procedura przekazywania dokumentów ma charakter liniowy. Podmiot gospodarczy przekazuje do odpowiednich instytucji lub umieszcza w wewnętrznym systemie zarządzania przedsiębiorcy jako zdefiniowany do przedłożenia w ramach rozliczenia krajowego celu OZE w najbliższym okresie rozliczeniowym dokument PoS, a następnie wystawia dokument PoC (pierwotny) kolejnemu podmiotowi w łańcuchu dostaw. Kolejny podmiot jest

uprawniony do dalszego wystawiania dokumentu PoC (przekazanego), odnoszącego się do tej samej ilości paliwa. W takim przypadku zmianie podlegają dane identyfikujące podmiot przekazujący oraz podmiot odbierający, ponadto, jeśli pomiędzy dostawcą, a odbiorcą występuje pośrednik, który transportuje paliwo do odbiorcy powinna zostać doliczona wartość emisji GHG dla tego etapu.

W celu jednoznacznego rozróżnienia PoC pierwotnego od PoC przekazanego wprowadza się następujące oznaczenie:

- **PoC pierwotny** – ID (np. 548_1)
- **PoC przekazany** – ID (np.548_1.1) dla pierwszego przekazania

Rys. 6 Schemat procedury przekazywania dokumentów PoC

7.2. Procedura podziału jednego PoS na wiele PoCów

Opisana procedura przedstawiona została na poniższym rys. 7 i znajduje zastosowanie w przypadku bezpośredniego podziału jednego PoS'a na więcej niż jeden PoC pierwotny.

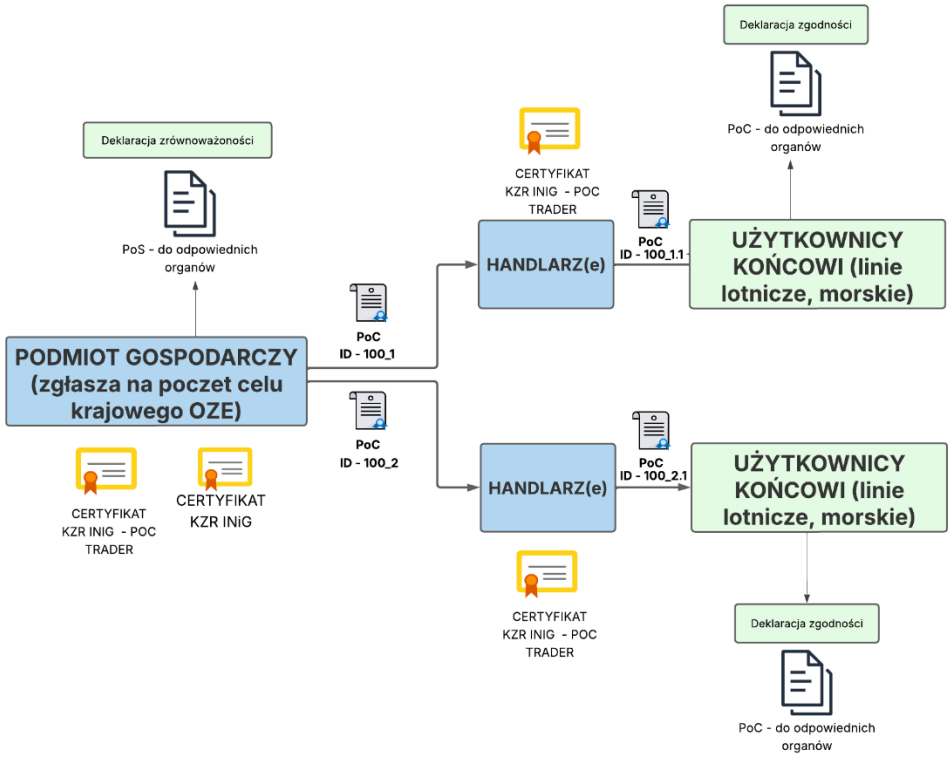
Podział dopuszcza się w przypadku, gdy podmiot zgłaszający dokument PoS do realizacji celów OZE sprzedaje paliwo więcej niż jednemu podmiotowi gospodarczemu.

Podział następuje w oparciu o przypisaną do dokumentu PoS ilość paliwa zrównoważonego. Dokumenty PoC wystawione w wyniku takiego podziału mogą podlegać dalszemu podziałowi.

W PoC utworzonych w tym trybie wskazuje się całkowitą ilość zrównoważonego paliwa wynikającą z dokumentu bazowego PoS.

Dla numeru ID będzie stosowany zapis zgodnie ze poniższym przykładem:

ID (np. 100_1) i ID (np.100_2) jako odwołanie do podziału PoCów pierwotnych. Dla kolejnych szczebli w łańcuchu dostaw zasada jest ta sama.

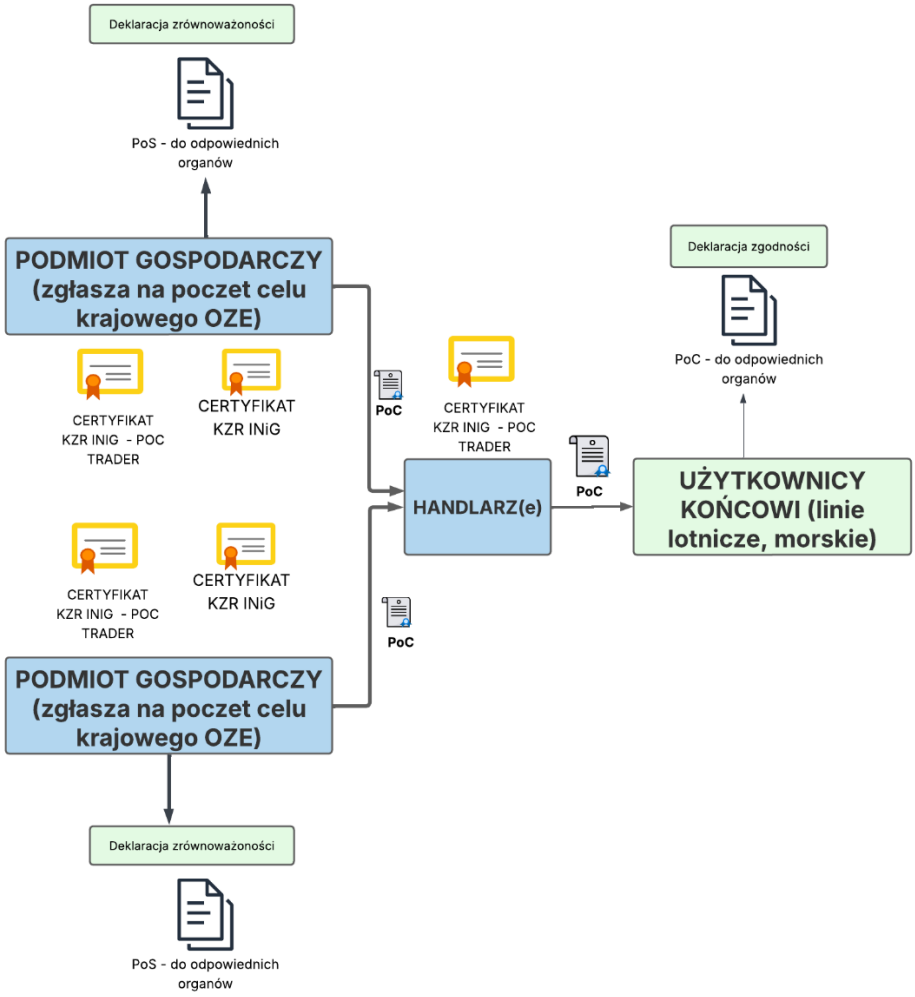
Rys. 7 Schemat procedury podziału PoS na PoC

7.3. Procedura agregacji kilku PoC w jeden PoC

W tym przypadku dochodzi do sumowania ilości zrównoważonego paliwa wynikających z kilku PoC w ramach jednego zbiorczego PoC. Możliwe jest to tylko wtedy, gdy agregowane dokumenty PoC dotyczą

paliwa o tej samej charakterystyce KZR. W innym przypadku agregacja nie jest możliwa. W przypadku agregacji dokumentów PoC dokument będący połączeniem więcej niż 1 PoCa zaczyna numeracje od początku. (tzn. ID_1)

PoC zbiorczy nie stanowi PoC pierwotnego, ponieważ powstaje jako suma kilku PoC pierwotnych, w związku z czym nie odwołuje się bezpośrednio do dokumentu PoS. Zasady przekazywania dokumentów PoC nadal pozostają niezmienne, a opisana procedura przedstawiona została na poniższym rys. 9.

Rys. 8 Schemat procedury agregacji 2 PoC w 1 PoC

7.4. Procedura podziału jednego PoC na mniejsze PoC

W przypadku, o którym mowa, PoC pierwotny podlega podziałowi na więcej niż jeden PoC, co zostało przedstawione na rysunku 10. PoC utworzone w wyniku podziału mogą podlegać dalszemu podziałowi.

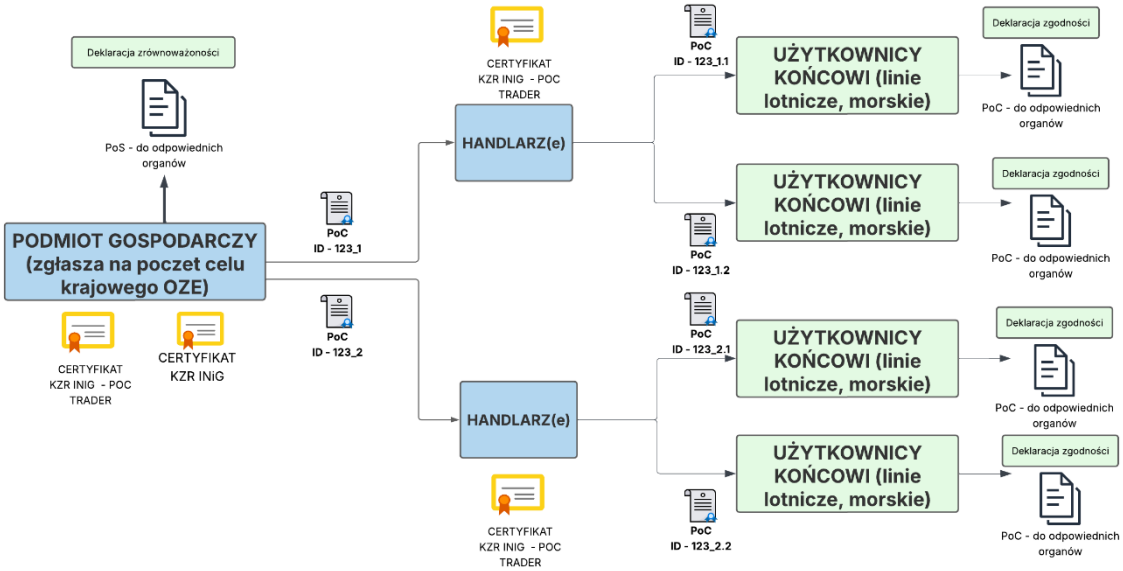
Całkowita ilość zrównoważonego paliwa wskazana w PoC pierwotnym podlega wykazaniu w każdym PoC utworzonym w wyniku podziału.

W przypadku dalszego przekazania PoC, całkowita ilość zrównoważonego paliwa, o której mowa powyżej, podlega wykazaniu również w każdym PoC będącym przedmiotem tego przekazania.

W przypadku podziału jednego PoC na dwa lub więcej PoC, każdy powstały w wyniku podziału PoC otrzymuje indywidualne oznaczenie poprzez dodanie kolejnego numeru do identyfikatora PoC.

Przykładowo:

- **pierwszy PoC powstały w wyniku podziału** – ID_1.1,
- **drugi PoC powstały w wyniku podziału** – ID_1.2,

Rys. 9 Schemat procedury podziału PoC na mniejsze PoC

8. Bilans masy

System bilansu masy to zbiór zapisów i danych, zapewniających nadzór nad ilościami biomasy, biopaliw, biopłynów, RFNBO czy RCF w całym łańcuchu dostaw poczynając od punktu pochodzenia aż do użytkownika końcowego. System bilansu masy umożliwia mieszanie surowców lub paliw, które różnią się charakterystyką zrównoważonego rozwoju i charakterystyką emisji gazów cieplarnianych. Charakterystyka spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju musi być przekazywana w dół łańcucha dostaw, wraz z innymi niezbędnymi informacjami do śledzenia danej partii. Możliwość identyfikacji zawsze rozpoczyna się od miejsca pochodzenia i kończy na miejscu wykorzystania produktu końcowego.

Na podstawie zasad bilansu masy możliwe jest określenie ilości gotowych paliw w tym biopaliw, biopłynów, RFNBO, RCF spełniających kryteria zrównoważonego rozwoju.

W przypadku dokumentacji w DSC i związanych z nią dokumentów PoC bilans masy pozwala na kontrole zgodności ilości paliwa na wejściu i wyjściu, na poziomie terminala w przypadku paliw lotniczych bądź bunkra w przypadku paliw morskich. W tej części łańcucha dostaw nie dochodzi do przemiany produktu, tzn. zmiany jego właściwości chemicznych. Produkt jest jedynie transportowany i magazynowany u poszczególnych podmiotów gospodarczych.

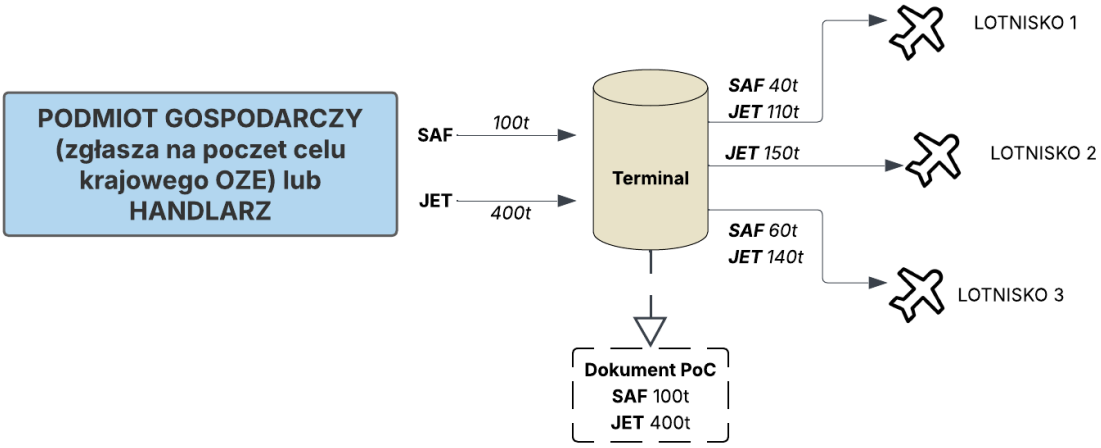
Pierwszym podmiotem gospodarczym wystawiającym dokument PoC jest podmiot zgłaszający ilość zrównoważonego paliwa otrzymanego na podstawie dokumentu PoS do realizacji krajowego celu OZE. Pierwotny dokument PoC bazuje na ilości zrównoważonego paliwa wskazanej w dokumencie PoS.

Ilości paliwa wykazane w pierwotnym dokumencie PoC stanowią ilości wejściowe transportowane do miejsca magazynowania lub do kolejnego podmiotu gospodarczego. Następnie zrównoważone paliwo znajdujące się w terminalu lub bunkrze może zostać zmieszane z paliwem niezrównoważonym.

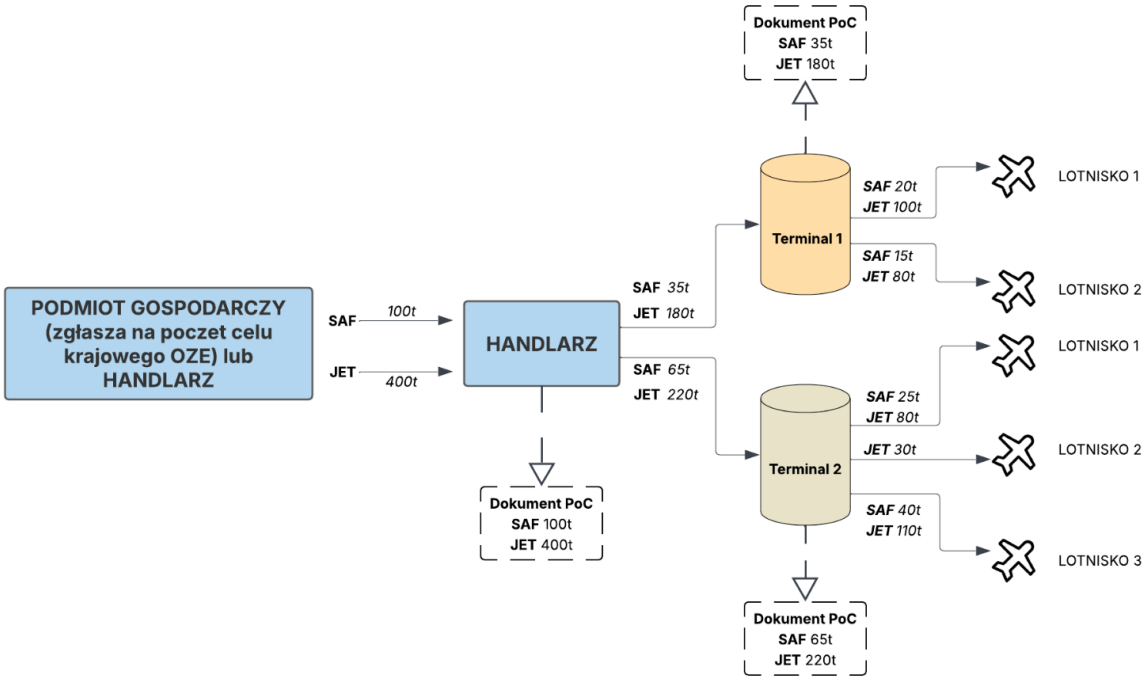
Kolejnym podmiotem wystawiającym dokument PoC może być podmiot handlowy. W takim przypadku całkowita ilość paliwa oraz ilość paliwa zrównoważonego na wejściu i wyjściu muszą być zgodne. Oznacza to, że jeżeli podmiot dzieli jeden dokument PoC na kilka dokumentów PoC przekazywanych do kolejnych uczestników łańcucha dostaw, suma ilości wykazanych na wyjściu musi odpowiadać ilości wykazanej na wejściu.

Zasada ta obowiązuje na każdym etapie łańcucha dostaw aż do użytkownika końcowego. Użytkownik końcowy rozlicza wyłącznie końcową ilość otrzymanego paliwa zrównoważonego w ramach odpowiedniego programu zachęt, takiego jak EU ETS, CORSIA czy innych analogicznych mechanizmów. Przedstawione poniżej schematy mają charakter poglądowy i służą zobrazowaniu zastosowania zasady

bilansu masy w odniesieniu do zrównoważonego paliwa lotniczego (SAF). Schematy ilustrują przepływ całkowitej ilości paliwa lotniczego (JET) oraz odpowiadającej jej ilości SAF, a także sposób wystawiania i przekazywania dokumentów PoC pomiędzy poszczególnymi uczestnikami łańcucha dostaw. W przypadku zrównoważonych paliw morskich (SMF) zasady prowadzenia bilansu masy stosuje się analogicznie.

Rys. 10 Schemat bilansu masy dla łańcucha bez uwzględnienia tradera

Rys. 11 Schemat bilansu masy dla łańcucha dostaw z uwzględnieniem tradera

W przypadku obrotu paliwami objętymi wymaganiami dotyczącymi dokumentacji PoC należy rozróżnić sytuację, w której podmiot prowadzi handel bez magazynowania (TR), od sytuacji, w której prowadzi handel z magazynowaniem (TRS). Kluczowe znaczenie ma fizyczny przepływ produktu oraz sposób, w jaki podmiot dokumentuje przekazanie informacji dotyczących danej partii.

W przypadku certyfikacji na zakres „handel bez magazynowania" podmiot gospodarczy uczestniczy jedynie w obrocie paliwem, jednak nie jest w fizycznym posiadaniu paliwa. Przepływ odbywa się bezpośrednio pomiędzy dostawcą, a kolejnym odbiorcą. W tej sytuacji przekazywanie informacji dotyczącej charakterystyki KZR odnosi się do samej partii produktu będącej przedmiotem transakcji. Podmiot handlowy ma obowiązek wystawić dokument PoC do odbiorcy zrównoważonego paliwa.

W przypadki certyfikacji na zakres „handel z magazynowaniem" podmiot gospodarczy oprócz prowadzenia działalności handlowej fizycznie przyjmuje produkt do magazynu, a następnie może je przechowywać i wydawać kolejnym odbiorcom wraz z dokumentem PoC. Informacje dotyczące charakterystyki KZR znajdującej się na dokumencie są powiązane z materiałem znajdującym się w magazynie i muszą być możliwe do prześledzenia w odniesieniu do przyjęć i wydań. W przypadku gdy w magazynie dochodzi do mieszania partii o różnych charakterystykach KZR zastosowanie mają zasady bilansu masy określone w dokumencie System KZR INiG/7. Przy wydaniu produktu z magazynu informacje przekazywane odbiorcy muszą odpowiadać charakterystyce produktu wynikającej z prowadzonego bilansu masy oraz ilości faktycznie wyprowadzonego produktu.

Ilość paliwa zrównoważonego pozostająca na koniec danego kwartału rozliczeniowego w terminalu lub bunkrze może zostać przeniesiona do kolejnego kwartału rozliczeniowego. W takim przypadku ilość ta podlega uwzględnieniu w bilansie masy prowadzonym dla kolejnego okresu rozliczeniowego. Korekty ilości paliwa zrównoważonego przypisanego do danego kwartału rozliczeniowego są dopuszczalne do momentu złożenia właściwemu organowi sprawozdania dotyczącego dokumentu PoS, składanego w celu rozliczenia ilości paliwa na potrzeby realizacji krajowego celu OZE. Po złożeniu przedmiotowego sprawozdania dokonywanie jakichkolwiek korekt ilości paliwa objętych tym rozliczeniem nie jest dopuszczalne.

9. Obowiązki podmiotu gospodarczego

Podmioty gospodarcze obsługujące dokumenty PoC zgodnie z zasadami KZR INiG zobowiązane są do:

— Uzyskania certyfikatu KZR INiG w zakresie „PoC Trader". Przy czym w celu ograniczenia nakładów pracy audytowej KZR INiG zezwala, aby certyfikacja „PoC Trader" odbywała się

równocześnie ze standardową certyfikacją KZR INiG o ile występuje. Certyfikacja „PoC Trader" powinna być przeprowadzona przez tę samą jednostkę certyfikującą, która przeprowadza standardową certyfikację.

- Uzyskania certyfikatu w systemie KZR INiG przynajmniej o zakresie certyfikacji „Handel" („z magazynowaniem" lub „bez magazynowania") lub w zakresie właściwym dla dostawcy końcowego w przypadku, gdy podmiot wystawia PoC pierwotny, bądź gdy podmiot posiada certyfikat na zgodność z RED III w innym systemie dobrowolnym. W przypadku podmiotu, który jedynie przekazuje wystawiony wcześniej dokument PoC, uzyskanie certyfikatu KZR INiG w powyższym zakresie nie jest wymagane, pod warunkiem posiadania certyfikatu KZR INiG PoC Trader.
- Wdrożenia procedury wewnętrznej obejmującej system zarządzania dokumentacją PoC i system bilansu masy zgodny z wymaganiami określonymi w pkt. 8 niniejszego dokumentu.
- posiadania personelu o odpowiednich kompetencjach i jasno określonej odpowiedzialności w kwestiach dotyczących certyfikacji w zakresie „PoC Trader";
- Przechowywania kompletu dokumentacji przez okres 5 lat.
- Udostępnienia na żądanie administratorowi systemu KZR INiG, jednostce certyfikującej i organom nadzorującym wszystkich dokumentów związanych z certyfikacją KZR INiG PoC Trader.

KZR INiG podkreśla, że ubieganie się o certyfikat „PoC Trader" nie stanowi rozszerzenia zakresu dotychczasowego certyfikatu KZR INiG, lecz odrębny proces certyfikacji wymagający przeprowadzenia audytu, przeglądu technicznego i decyzji certyfikacyjnej.

10. Weryfikacja spełnienia wymagań zakresu „PoC Trader"

10.1. Ogólne wymagania dla jednostek certyfikujących

Jednostka certyfikująca prowadząca audyty w ramach zakresu „PoC Trader" w pierwszej kolejności zobowiązana jest do uzyskania uprawnienia do certyfikacji na zgodność z Systemem KZR INiG w przynajmniej jednej ścieżce. Jednostka certyfikująca musi spełniać wszystkie ogólne wymagania, właściwe dla jednostek certyfikujących, określone w dokumentach systemowych KZR INiG, w szczególności w dokumencie KZR INiG/9 oraz KZR INiG/10. Dodatkowo jednostka certyfikująca powinna wdrożyć do systemu zarządzania procedurę zaktualizowaną o wymagania właściwe dla zakresu „PoC Trader".

Zadania jednostki certyfikującej w obszarze „PoC Trader” obejmują co najmniej:

a) ocenę zgodności podmiotu gospodarczego z wymaganiami niniejszego dokumentu oraz odpowiednimi dokumentami Systemu KZR INiG przywołanymi w niniejszym dokumencie,
b) dokumentowanie wyników przeprowadzonych audytów, w tym stwierdzonych niezgodności oraz weryfikację działań podjętych przez podmiot gospodarczy w celu ich usunięcia,
c) gromadzenie i rozpowszechnianie danych, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych oraz handlowych;
d) podejmowanie decyzji dotyczących udzielenia, utrzymania, zawieszenia bądź cofnięcia certyfikatu na zakres „PoC Trader”, zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich dokumentach Systemu KZR INiG oraz wymaganiami niniejszego dokumentu,
e) przekazywanie administratorowi Systemu KZR INiG PoC informacji o wyniku oceny zgodności.

10.1.1 Ścieżka uzyskania uprawnienia do certyfikacji w zakresie „PoC Trader”

Jednostka certyfikująca ubiegająca się o nadanie uprawnień w zakresie „PoC Trader" podlega procedurze nadania uprawnień analogicznej do procedury określonej dla Systemu KZR INiG.

Proces ten składa się z następujących etapów:

— złożenie wniosku o nadanie uprawnienia w zakresie „PoC Trader” - wypełniony formularz wniosku w zakresie „PoC Trader" z załącznika 3 wraz z następującą dokumentacją:
  - księga jakości i/lub księga systemu zarządzania,
  - komplet procedur dedykowanych certyfikacji w zakresie „PoC Trader",
  - wykaz audytorów i ekspertów technicznych zakwalifikowanych do prowadzenia ocen;
— ocena złożonych dokumentów jednostki certyfikującej przeprowadzana przez osoby uprawnione w Biurze Systemów Certyfikacji Biomasy (BSCB);
— audyt jednostki certyfikującej, obejmujący ocenę systemu zarządzania i wdrożenia procedur dedykowanych w zakresie „PoC Trader" (audyt gotowości). Audyt zakończony jest raportem cząstkowym z oceny;
— podjęcie decyzji o nadaniu uprawnienia lub odmowie nadania uprawnienia, przez recenzenta technicznego BSCB niewchodzącego w skład zespołu audytowego, w oparciu o ustalone kryteria i wynik oceny. W przypadku decyzji negatywnej wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia skargi, zgodnie z procedurą składania skarg INiG-PIB dostępną na żądanie, w terminie 30 dni od otrzymania decyzji odmownej;
— obserwacja pierwszego audytu prowadzonego przez jednostkę u klienta w zakresie „PoC Trader";

— raport końcowy.

Jednostka certyfikująca może przeprowadzać audyty w zakresie „PoC Trader", jeżeli raport końcowy potwierdza wynik pozytywny.

10.1.2. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi i uczestnikami w ramach systemu KZR INiG PoC Trader

W trakcie posiadania uprawnień do certyfikacji PoC Trader, jednostki certyfikujące i uczestnicy podlegają nadzorowi przez BSCB.

Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do ciągłego spełniania wymagań określonych dla jednostek posiadających uprawnienie do prowadzenia certyfikacji w zakresie „PoC Trader”, w tym do zapewnienia odpowiednich kompetencji personelu, audytorów oraz osób podejmujących decyzje certyfikacyjne.

Kontrola wewnętrzna w zakresie „PoC Trader" obejmuje następujące rodzaje audytów:

a) **Audyty obserwowane** — ich celem jest obserwacja i ocena audytów przeprowadzanych przez jednostkę certyfikującą u uczestników w zakresie „PoC Trader". Audyt obserwowany przeprowadza się po wydaniu przez jednostkę minimum 50 certyfikatów od poprzedniego audytu obserwowanego, nie rzadziej jednak niż raz na 2 lata. W przypadku jednostki, która nie wydała 50 certyfikatów w okresie 2 lat, audyt obserwowany przeprowadza się niepóźniej niż po upływie 2 lat od poprzedniego audytu obserwowanego.

b) **Audyty w siedzibie jednostki**— przeprowadzane przez audytorów KZR INiG w siedzibie głównej jednostki certyfikującej **nie rzadziej niż co 3 lata** dla każdej jednostki posiadającej uprawnienia w zakresie „PoC Trader". Celem audytu jest ocena systemu zarządzania jednostki certyfikującej oraz dokumentów generowanych przez jednostkę podczas procesów certyfikacji w zakresie „PoC Trader". Audyt może być prowadzony na miejscu lub w formie zdalnej. O formie przeprowadzenia audytu decyduje audytor wiodący. Audyt nadający uprawnienie jest pierwszym audytem w siedzibie, który również może mieć formę zdalną lub audytu na miejscu (decyduje audytor BSCB).

c) **Audyt dodatkowy** – audyt w siedzibie jednostki certyfikującej, który może zostać przeprowadzony przez audytorów KZR INiG w dowolnym momencie, jeżeli pojawią się wątpliwości co do wiarygodności lub rzetelności pracy jednostki w zakresie „PoC Trader" — w szczególności w związku ze skargami, zgłoszeniami stron trzecich lub wynikami innych audytów. Celem takiego audytu jest dodatkowo wyjaśnienie kwestii będących przesłanką jego

przeprowadzenia. O dacie audytu jednostka informowana jest z minimum 10 dniowym wyprzedzeniem (dni kalendarzowe). Audyt taki zawsze prowadzony jest w siedzibie jednostki certyfikującej.

d) **Audyty w ramach monitoringu wewnętrznego**, prowadzone przez audytorów BSCB u przedsiębiorcy - uczestnika systemu korzystającego z certyfikacji wydanej w zakresie „PoC Trader", niezależnie od audytów obserwowanych, o których mowa w lit. a). O konieczności przeprowadzenia audytu u uczestnika decyduje BSCB. Ma to miejsce, gdy pojawią się wątpliwości co do prawidłowości działania przedsiębiorcy, jednostki certyfikującej, w przypadku skarg lub jako element kontroli krzyżowej. Audyt może być przeprowadzony na miejscu u przedsiębiorcy, ale także jako przegląd dokumentacji w formie zdalnej. Audyt może, ale nie musi być też częścią audytu w ramach monitoringu przeprowadzonego w zakresie uprawnienia do certyfikacji KZR INiG, wtedy odpowiednie bloki listy pytań kontrolnych w ramach KZR INiG mają zastosowanie również w ramach PoC Trader. O dacie audytu na miejscu u przedsiębiorcy, przedsiębiorca jest informowany z minimum 7 dniowym wyprzedzeniem. Także plan audytu jest przesyłany najpóźniej 7 dni przed audytem. W audycie w roli obserwatora może uczestniczyć przedstawiciel jednostki certyfikującej, po uprzednim poinformowaniu BSCB. W przypadku audytów prowadzonych jako przegląd dokumentacji, zarówno przedsiębiorca jak i jednostka certyfikująca zobowiązani są do dostarczenia na żądanie dokumentów wskazanych przez audytorów BSCB, w terminie do 3 dni roboczych od otrzymania wezwania. Z audytów przeprowadzanych jako przegląd dokumentacji sporządzany jest raport dla jednostki certyfikującej. Niezgodności stwierdzone u przedsiębiorcy podlegają definicji z 10.2.9. i niosą ze sobą te same skutki. BSCB ma prawo żądać od jednostki zawieszenia/wycofania certyfikatu na podstawie stwierdzonych niezgodności. Jednocześnie wstrzymywana jest publikacja certyfikatu na stronie KZR INiG.

Niezgodności stwierdzone w ramach nadzoru nad jednostkami

Niezależnie od rodzaju audytu niezgodności w stosunku do działania jednostki certyfikującej oceniane są pod kątem ryzyka błędnego wyniku audytu w szczególności wprowadzenia na rynek biomasy niezrównoważonej jako zrównoważonej. W przypadku wysokiego ryzyka audytorzy BSCB podejmują dalsze decyzje. Może to być zwiększenie częstotliwości nadzoru, skierowanie kadry jednostki na ponowny kurs, przeprowadzenie dodatkowego egzaminu sprawdzającego kompetencje lub inne w zależności od specyfiki danego przypadku. W skrajnym przypadku może zostać podjęta decyzja o zawieszeniu uprawnienia jednostki. W przypadku niskiego ryzyka ustalany jest adekwatny plan działań.

W ramach monitoringu KZR INiG może przeprowadzać kontrole krzyżowe informacji i dokumentów pomiędzy uczestnikami znajdującymi się na różnych etapach łańcucha dostaw.

Audytorzy BSCB przygotowują raporty z przeprowadzonych ocen.

W przypadku audytów w siedzibie, obserwowanego i dodatkowego raporty zawierają między innymi stwierdzone niezgodności, termin następnego audytu oraz zalecenia dotyczące zachowania lub zawieszenia uprawnień dla zakresu „PoC Trader" w jednostce certyfikującej. Zasady dotyczące zawieszenia lub cofnięcia uprawnień jednostki certyfikującej są analogiczne jak w przypadku Systemu KZR INiG (System KZR INiG/9 pkt 7).

Z audytu w ramach monitoringu opracowywane są dwa raporty. Jeden jest przekazywany Uczestnikowi oraz jednostce certyfikującej po przeprowadzonym audycie. Drugi raport, to ocena ustaleń jednostki certyfikującej z ustaleniami BSCB. Raport zawiera ewentualne stwierdzone niezgodności dla jednostki i zalecenia dotyczące zachowania lub zawieszenia uprawnień dla zakresu „PoC Trader" w jednostce certyfikującej.

Audyty w ramach monitoringu oraz audyty obserwowane, także mogą być podstawą do przeprowadzenia audytu w siedzibie.

W przypadku gdy podczas audytu nadzoru jednostki certyfikującej w ramach uprawnienia Systemu KZR INiG zostanie wykryta znacząca lub rażąca nieprawidłowość, konsekwencje w postaci zawieszenia uprawnień jednostki certyfikującej bądź ich odebrania będą dotyczyć również uprawnienia dla certyfikacji w zakresie „PoC Trader".

10.1.3. Wymagania kompetencyjne dla audytorów

Audyty w zakresie „PoC Trader” mogą być prowadzone wyłącznie przez audytorów spełniających podstawowe wymagania kompetencyjne określone w dokumencie System KZR INiG/10 (w tym pomyślnie przejść szkolenie w zakresie wymogów Systemu KZR INiG), którzy ukończyli dodatkowe, udokumentowane szkolenie z certyfikacji KZR INiG PoC Trader organizowane przez KZR INiG i uzyskali pozytywny wynik z egzaminu ze sprawdzenia wiedzy dla tego zakresu.

W zakresie niezależności, bezstronności i poufności stosuje się odpowiednio wszystkie wymagania Systemu KZR INiG, w tym zakaz działalności doradczej audytorów dla danego podmiotu gospodarczego. Stosuje się również zasadę rotacji audytorów po wykonaniu trzech kolejnych audytów (wliczając w to audyty dodatkowe, rozszerzające itp.).

Jednocześnie jednostka certyfikująca zapewnia, aby przegląd techniczny i decyzja certyfikacyjna były przeprowadzane przez osobę lub osoby spełniające wymagania określone dla recenzenta technicznego w dokumencie System KZR INiG/10, nieuczestniczące w audycie danego podmiotu gospodarczego i wolną od konfliktu interesów. Wymagane jest również, aby osoby te ukończyły z wynikiem pozytywnym szkolenie z zakresu „PoC Trader" organizowane przez KZR INiG.

10.2. Wytyczne w zakresie audytu

10.2.1. Weryfikacja zgodności w zakresie „PoC Trader"

Weryfikacja spełnienia wymagań zakresu „PoC Trader" jest prowadzona zgodnie z ogólnymi zasadami prowadzenia procesu certyfikacji na zgodność z KZR INiG, wymaganiami dotyczącymi jednostek certyfikujących oraz zasadami prowadzenia audytów określonymi w normach ISO 17065 i ISO 19011. Postanowienia niniejszego dokumentu stanowią wymagania dodatkowe, właściwe dla działalności związanej z wystawianiem, przyjmowaniem, przekazywaniem i zarządzaniem dokumentami PoC.

Zasady dotyczące obowiązku posiadania certyfikatu w zakresie „PoC Trader" określono w pkt 5.2 niniejszego dokumentu.

Audyt w zakresie „PoC Trader" może zostać przeprowadzony równocześnie z audytem dotyczącym podstawowego certyfikatu KZR INiG albo jako odrębny audyt.

W przypadku wspólnego audytu jednostka certyfikująca zapewnia, że:

- zakres audytu obejmuje wszystkie wymagania właściwe dla każdego z ocenianych zakresów;
- czas audytu został odpowiednio zwiększony;
- ustalenia, dowody audytowe i wyniki oceny są jednoznacznie przypisane do poszczególnych zakresów certyfikacji;
- dla zakresu „PoC Trader" przeprowadzono odrębny przegląd techniczny, podjęto odrębną decyzję certyfikacyjną i wydano odrębny certyfikat.

Jednostka certyfikująca określa zakres, metodę, czas trwania oraz sposób przeprowadzenia weryfikacji.

Zakres weryfikacji musi umożliwiać potwierdzenie, że podmiot gospodarczy:

- wdrożył procedury dotyczące wystawiania, przyjmowania, przekazywania, korygowania, dzielenia i agregowania dokumentów PoC, odpowiednio do prowadzonej działalności;

- zapewnia jednoznaczne powiązanie dokumentów PoC z bazowymi dokumentami PoS oraz z odpowiednimi partiami paliwa;
- prowadzi ewidencję umożliwiającą ustalenie historii każdej partii paliwa i każdego dokumentu PoC;
- zapewnia zgodność ilości paliwa wykazanych w dokumentach wejściowych, wyjściowych oraz w bilansie masy;
- zapobiega wystawieniu dokumentów PoC dla ilości przekraczającej ilość paliwa wynikającą z dokumentów bazowych;
- zapewnia ochronę przed podwójnym zgłoszeniem oraz ponownym wykorzystaniem tych samych właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych;
- zapewnia przechowywanie oraz udostępnianie dokumentacji zgodnie z wymaganiami Systemu KZR INiG.

Sposób przeprowadzenia audytu, w tym konieczność wykonania czynności na miejscu, ustala jednostka certyfikująca zgodnie zapisami w normach ISO 17065 i ISO 19011, oraz uwzględniając wynik analizy ryzyka, specyfikę i zakres działalności podmiotu gospodarczego, oraz możliwości uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów audytowych.

Do czasu wydania pozytywnej decyzji certyfikacyjnej i uzyskania ważnego i opublikowanego na stronie internetowej KZR INiG certyfikatu „PoC Trader" podmiot gospodarczy nie może powoływać się na certyfikację w tym zakresie ani wystawiać, przekazywać lub obsługiwać dokumentów PoC jako podmiot certyfikowany przez System KZR INiG.

Ocena zgodności podmiotu posiadającego już certyfikat „PoC Trader" jest prowadzona zgodnie z cyklem recertyfikacji i zasadami określonymi w dokumentach System KZR INiG/9 i System KZR INiG/10. Intensywność i zakres weryfikacji są dostosowywane do aktualnego poziomu ryzyka, wyników wcześniejszych audytów, skali i specyfiki działalności oraz zmian zachodzących w systemie zarządzania dokumentami PoC.

Jednostka certyfikująca ma obowiązek przekazania elementów oceny wyników audytu takich jak: lista pytań kontrolnych (LPK), raport z audytu, dowody usunięcia niezgodności (jeśli zostały stwierdzone) oraz certyfikat wraz z raportem skróconym.

10.2.2. Analiza ryzyka

Przed każdym audytem jednostka certyfikująca przeprowadza udokumentowaną analizę ryzyka oraz opracowuje plan audytu zgodnie z zasadami określonymi w dokumentach System KZR INiG/9 i System KZR INiG/10.

Analiza ryzyka służy ocenie wiarygodności podmiotu poprzez identyfikacje zagrożeń, które mogą prowadzić do istotnego nieprawdziwego oświadczenia albo wpływać na poprawność, kompletność i spójność dokumentacji PoC. Ponadto analiza ryzyka powinna umożliwiać określenie poziomu ryzyka błędnego wyniku audytu, w szczególności ryzyka niezidentyfikowania bądź błędnego zidentyfikowania istniejących niezgodności.

W odniesieniu do zakresu „PoC Trader" analiza ryzyka uwzględnia w szczególności:

- rolę podmiotu w łańcuchu dostaw;
- rodzaj, skalę i specyfikę prowadzonej działalności;
- obszar geograficzny, na którym prowadzona jest działalność;
- rodzaje paliw oraz przekazywane właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych;
- liczbę i rodzaj operacji wykonywanych na dokumentach PoC, w tym ich wystawianie, przyjmowanie, przekazywanie, dzielenie, agregowanie, korygowanie;
- sposób powiązania dokumentów PoC z dokumentami PoS, partiami paliwa oraz bilansem masy;
- liczbę lokalizacji i systemy zarządzania dokumentacją;
- wyniki wcześniejszych audytów, historię niezgodności, skargi oraz stwierdzone rozbieżności;
- uczestnictwo podmiotu w innych systemach certyfikacji lub programach regulacyjnych;
- umieszczenie podmiotu na listach ostrzegawczych innych systemów certyfikacji;
- ryzyko wielokrotnego zaliczenia tych samych ilości paliwa lub właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju;
- ryzyko związane z transakcjami transgranicznymi, w szczególności z importem, eksportem lub ponownym przywozem paliw.

Na podstawie wyników analizy jednostka certyfikująca określa poziom ryzyka właściwy dla audytowanego podmiotu. Poziom ten wpływa na intensywność i zakres audytu oraz wielkość i strukturę próby podlegającej weryfikacji.

W przypadku podmiotu umieszczonego na liście ostrzegawczej innego uznanego przez KE systemu certyfikacji lub w przypadku stwierdzenia innych okoliczności zwiększających ryzyko zakres audytu i wielkość próby należy odpowiednio zwiększyć o jeden stopień.

W przypadku stwierdzenia średniego lub wysokiego ryzyka, wybraną reprezentatywną próbę należy pomnożyć przez współczynnik ryzyka. KZR INiG zwraca jednak uwagę na czynniki mogące zwiększyć poziom ryzyka określone w niniejszym dokumencie.

Ryzyko	Opis	Mnożnik
Niskie	— Podmiot wystawiający PoC pierwotny odnoszący się do całości wolumenu paliwa z PoS bądź części wolumenu paliwa z PoS, — Podmiot otrzymujący dokument/y PoC pierwotny i jeśli został podzielony na wcześniejszym etapie, nie dokonujący ponownego podziału, — Podmiot otrzymujący dokument/y PoC pierwotny odnoszący się do całości ilości paliwa zawartych w PoS.	1
Średnie	— Podmiot otrzymujący PoC pierwotny (odnoszący się do części wolumenu paliwa z PoS) i dokonujący kolejnego już podziału, — Podmiot otrzymujący PoC przekazany i nie dzielący dokumentu w stosunku, do którego dokonano już maksymalnie do dwóch podziałów, — Użytkownik końcowy, który otrzymuje dokument PoC w stosunku, do którego dokonano maksymalnie dwóch podziałów.	1,5
Wysokie	— Podmiot otrzymujący PoC przekazany w stosunku, do którego do-konano więcej niż dwóch podziałów, — Podmiot otrzymujący PoC przekazany, którego ilości paliwa wska-zuje na dokonany podział, a jednocześnie odnosi się do więcej niż jednego dokumentu PoS. — Podmiot dzielący ilość paliwa w PoC, która jest ilością wynikającą z agregacji dokumentów PoC na wcześniejszych szczeblach łańcucha DSC. — Użytkownik końcowy, który otrzymuje dokument PoC w stosunku, do którego dokonano więcej niż dwóch podziałów.	2

Ustalony poziom ryzyka może zostać podwyższony w przypadku wystąpienia dodatkowych czynników zwiększających ryzyko błędnie określonego wyniku audytu. Poziom ryzyka należy odpowiednio zwiększyć zgodnie z poniższymi zasadami:

- Prowadzenie przez podmiot działalności w szerokim zakresie, obejmującej różne rynki czy rodzaje paliw, skutkuje podwyższeniem poziomu ryzyka o jeden stopień.
- Istotna zmiana osób odpowiedzialnych za realizację i nadzór nad procesami objętymi zakresem PoC, mogąca mieć wpływ na ciągłość lub prawidłowość realizacji tych procesów, skutkuje podwyższeniem poziomu ryzyka o jeden stopień.
- Prowadzenie działalności lub realizacja transakcji związanych z krajami lub obszarami uznanymi za podwyższonego ryzyka transakcji z Rosją lub Białorusią, skutkuje automatycznym zakwalifikowaniem podmiotu do wysokiego poziomu ryzyka.
- Ograniczona możliwość uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów audytowych skutkuje zwiększeniem mnożnika o 0,25.
- Stwierdzenie istotnych niezgodności lub problemów podczas ostatniego audytu (o ile był przeprowadzony) skutkuje automatycznym podwyższeniem poziomu ryzyka o jeden stopień.

KZR INiG informuje, że w przypadku podmiotu gospodarczego zakwalifikowanego do wysokiego poziomu ryzyka, u którego występują co najmniej dwa spośród dodatkowych czynników zwiększających ryzyko audytu, określonych powyżej, minimalną wielkość próby ustaloną zgodnie z niniejszą metodyką zwiększa się dwukrotnie

10.2.3. Dobór próby

Próba dobierana do audytu musi być reprezentatywna dla skali i charakteru działalności podmiotu objętego weryfikacją. Dobór próby przeprowadza się przy zastosowaniu kombinacji wyboru losowego oraz wyboru ukierunkowanego na ryzyko zidentyfikowane w ramach analizy ryzyka.

Na podstawie ustalonego poziomu ryzyka jednostka certyfikująca określa minimalną wielkość próby. System KZR INiG określa kryteria ustalania ogólnego poziomu ryzyka w obszarach oraz konsekwencje tego poziomu ryzyka dla podejścia do audytu (zob. System KZR INiG/10 pkt 8. Ocena ryzyka). Minimalną wielkość próby wyznacza się jako procent z liczby obsługiwanych dokumentów PoC rocznie lub lokalizacji objętych audytowanym okresem, pomnożony przez właściwy współczynnik ryzyka określony na podstawie metodyki umieszczonej w niniejszym dokumencie. W zależności od liczby dokumentów PoC obsługiwanych przez podmiot w ciągu roku, wielkość próby do weryfikacji w ramach audytu ustala się zgodnie z poniższą tabelą:

Liczba obsługiwanych dostaw paliwa przez audytowany podmiot gospodarczy	Wielkość próby
do 100 szt. dostaw PoC wychodzących rocznie	10% minimum 5
101-1000 szt. dostaw PoC wychodzących rocznie	5%
1001 szt. do 7000 szt. dostaw PoC wychodzących rocznie	1%
powyżej 7001 szt. dostaw PoC wychodzących rocznie	0,9%

Próba powinna umożliwiać w szczególności weryfikację:

- zgodności dokumentów PoC z dokumentami PoS stanowiącymi podstawę ich wystawienia;
- zgodności ilości i właściwości paliwa wykazanych w dokumentach wejściowych, wyjściowych oraz w bilansie masy;
- prawidłowości operacji wykonywanych na dokumentach PoC;
- spójności dokumentacji podmiotu z danymi zawartymi w dostępnych rejestrach;
- skuteczności mechanizmów zapobiegających wielokrotnemu zaliczeniu tych samych ilości paliwa lub właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Podmiot wystawiający PoC pierwotny

Minimalna liczba wystawionych dokumentów PoC pierwotnych podlegających weryfikacji w ramach próby wyznacza się jako procent z liczby obsługiwanych dokumentów PoC w audytowanym okresie (zgodnie z tabelą nr.2 niniejszego dokumentu), pomnożony przez właściwy współczynnik ryzyka. W przypadku podmiotu wystawiającego PoC pierwotny audyt obejmuje również dokumenty PoS stanowiące podstawę ich wystawienia. Minimalna liczba dokumentów PoS objętych próbą równa jest 10% z liczby otrzymanych bazowych dokumentów PoS, pomnożona przez właściwy współczynnik ryzyka. Liczba weryfikowanych dokumentów nie może być mniejsza niż 5. Jeśli liczba otrzymanych bazowych dokumentów jest mniejsza niż 5, weryfikowane są wszystkie dokumenty.

Podmiot przyjmujący i jednocześnie wystawiający PoC

W przypadku podmiotu gospodarczego, który zarówno przyjmuje, jak i wystawia dokumenty PoC, minimalna liczba dokumentów objętych próbą jest równa wartości procentowej wyznaczonej z łącznej liczby dokumentów PoC przyjętych i wystawionych w audytowanym okresie (zgodnie z tabelą nr. 2 niniejszego dokumentu), pomnożona przez właściwy współczynnik ryzyka.

Podmiot działający w wielu lokalizacjach

W przypadku podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w wielu lokalizacjach, oprócz próby dokumentów PoC, ustala się również próbę lokalizacji. Minimalna liczba lokalizacji podlegających weryfikacji jest równa wartości 25% z całkowitej liczby lokalizacji zaokrąglonej do liczb całkowitych w górę i pomnożonej przez właściwy współczynnik ryzyka.

Dobór lokalizacji powinien uwzględniać ich profil ryzyka, skalę działalności, wyniki wcześniejszych audytów oraz rodzaj wykonywanych operacji. Lokalizacje objęte próbą powinny być zmieniane w kolejnych cyklach audytowych, o ile wynik analizy ryzyka nie uzasadnia ponownej kontroli tej samej lokalizacji.

Jeżeli w toku audytu stwierdzono rozbieżności, nieprawidłowości lub niezgodności, jednostka certyfikująca odpowiednio rozszerza zakres audytu lub wielkość próby w celu uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów audytowych.

10.2.4. Audyt

KZR INiG wymaga, aby wszystkie podmioty gospodarcze przed dopuszczeniem ich do uczestnictwa w systemie w ramach certyfikacji dla zakresu „PoC Trader" pomyślnie przeszły audyt certyfikujący. Audyt certyfikujący jak i audyty recertyfikujące zawsze odbywają się na miejscu, w siedzibie danego podmiotu gospodarczego. Plan przeprowadzenia audytu w zakresie „PoC Trader", w tym zakres czynności wykonywanych na miejscu audytu, ustala jednostka certyfikująca zgodnie z wymaganiami niniejszego dokumentu.

Przy ustalaniu planu audytu jednostka certyfikująca uwzględnia:

- rolę podmiotu gospodarczego w łańcuchu dostaw,
- wyniki analizy ryzyka i doboru próbki,
- dotychczasową historię zgodności podmiotu z wymaganiami KZR INiG PoC Trader oraz KZR INiG,
- charakter, skalę i zakres działalności,
- dostępność i możliwość uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów audytowych.

Audyt u uczestnika zapewnia co najmniej rozsądny poziom pewności co do skuteczności jego wewnętrznych procesów. W zależności od profilu ryzyka podmiotu gospodarczego można zastosować ograniczony poziom pewności co do prawdziwości jego oświadczeń. Na podstawie wyników wstępnego audytu podmioty gospodarcze, które uznaje się za obarczone niskim ryzykiem, mogą zostać poddane

kolejnym audytom o ograniczonym poziomie pewności. W ramach czynności audytowych, w zależności od zidentyfikowanego ryzyka i specyfiki działalności podmiotu, weryfikacji podlegają w szczególności:

- lokalizacje i infrastruktura związane z działalnością objętą certyfikatem KZR INiG PoC Trader;
- systemy pomiarowe, ewidencyjne i informatyczne wykorzystane przez podmiot;
- sposób prowadzenia bilansu masy;
- rzeczywisty przepływ paliw oraz powiązanych z nimi dokumentów bazowych PoS i PoC;
- prawidłowość operacji wykonywanych na dokumentach PoC;
- wiarygodność danych źródłowych i deklaracji podmiotu;
- funkcjonowanie mechanizmów zapobiegających wielokrotnemu zaliczeniu tych samych ilości paliwa lub właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

W przypadku gdy działalność podmiotu gospodarczego obejmuje magazynowanie paliw w więcej niż jednej lokalizacji, weryfikacja poszczególnych magazynów może być przeprowadzana na podstawie doboru próby, z uwzględnieniem wyników analizy ryzyka, charakteru i skali działalności, oraz innych czynników mogących wpływać na wiarygodność procesów objętych certyfikacją. Audyt lub wybrane czynności audytowe dotyczące magazynów objętych próbą mogą być przeprowadzone zdalnie, pod warunkiem, że sposób ich przeprowadzenia umożliwia uzyskanie wystarczających i odpowiednich dowodów audytowych oraz osiągnięcie celu audytu.

W odniesieniu do paliw importowanych lub ponownie przywożonych z państw trzecich jednostka certyfikująca uwzględnia dostępność wiarygodnych dowodów odnoszących się do konkretnej partii paliwa, możliwość potwierdzenia jej pochodzenia i statusu oraz ryzyko wielokrotnego zaliczenia tych samych ilości paliwa lub właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju. Jeżeli dowody są niewystarczające albo analiza ryzyka wskazuje na konieczność dodatkowej weryfikacji, jednostka certyfikująca odpowiednio rozszerza zakres audytu.

Decyzja dotycząca zastosowanego zakresu czynności wykonywanych podczas audytu musi być uzasadniona i udokumentowana przez jednostkę certyfikującą.

10.2.5. Wymagania dowodowe i dokumentacyjne

Audytor w ramach audytu „PoC Trader” jest zobowiązany uzyskać, przeanalizować i ocenić komplet dowodów wystarczających do sformułowania wniosku o zgodności. Minimalny zakres dowodów obejmuje odpowiednio do roli podmiotu:

a) obecnie aktywny certyfikat (o ile występuje), zakres certyfikacji i dane identyfikacyjne podmiotu;
b) procedury wewnętrzne dotyczące PoS/PoC, bilansu masy, obiegu dokumentów, kontroli zmian, uprawnień dostępowych i archiwizacji;
c) rejestr wystawionych, przyjętych, przekazanych, dzielonych i agregowanych dokumentów PoC;
d) bazowe dokumenty PoS lub poprzednie dokumenty PoC wraz z pełnym łańcuchem odniesień;
e) dowody przekazania bazowego PoS do właściwego organu albo dowody nieodwracalnego oznaczenia bazowego PoS do przekazania w wewnętrznym systemie zarządzania;
f) umowy, faktury, dokumenty magazynowe, bunkrowe, transportowe, celne i przewozowe;
g) raporty księgowe, bilans masy i uzgodnienia ilościowe;
h) dane lub zapisy w dostępnych rejestrach, jeżeli mają zastosowanie do danej partii paliwa;
i) listy pytań kontrolnych, wyniki poprzednich audytów, złożone skargi odnoszące się do działalności audytowanego podmiotu gospodarczego i działania korygujące;
j) zakresy odpowiedzialności, upoważnienia, dowody przeszkolenia oraz zapisy potwierdzające kompetencje osób wystawiających, zatwierdzających i obsługujących dokumenty PoC;
k) w przypadku importu lub ponownego przywozu - dodatkowe dowody wskazane w pkt 10.2.7.

Wszystkie dowody istotne dla wyniku audytu powinny być identyfikowalne, możliwe do prześledzenia i włączone do dokumentacji audytowej. Jednostka certyfikująca przechowuje dokumentację audytową przez co najmniej 5 lat lub dłużej, jeżeli wymagają tego przepisy właściwego organu.

10.2.6. Identyfikowalność dokumentów PoC

Jednostka certyfikująca weryfikuje, czy każdy dokument PoC odnosi się do bazowego PoS albo do poprzedniego dokumentu PoC w sposób jednoznaczny i możliwy do prześledzenia oraz czy zawiera wszystkie informacje wymagane w odpowiednim wzorze dokumentu PoC stanowiącym załącznik nr 1 albo nr 2 do niniejszego dokumentu. Weryfikacja obejmuje w szczególności numer identyfikacyjny i datę wystawienia PoC, odniesienie do bazowego PoS, status bazowego PoS, ilość i rodzaj paliwa, charakterystykę KZR, wymagane dane GHG, dane dostawcy i odbiorcy oraz powiązanie z odpowiednią transakcją handlową.

W odniesieniu do każdej partii paliwa, dla której ma zostać wystawiony dokument PoC, audytor weryfikuje, czy partia, której dotyczy bazowy PoS, została zgłoszona do celów krajowych OZE.

Jeżeli dana partia paliwa podlega rejestracji w dostępnym rejestrze cyfrowym prowadzonym przez krajowe organy nadzorujące, audytor weryfikuje jej status w tym rejestrze oraz zgodność dostępnych danych z dokumentacją podmiotu, bilansem masy i dokumentami PoS/PoC. Stwierdzone rozbieżności

dokumentuje się w raporcie z audytu i zgłasza do Systemu KZR INiG zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Weryfikacja musi potwierdzić, że wystawienie lub wykorzystanie dokumentu PoC nie prowadzi do wielokrotnego zaliczenia tej samej ilości paliwa ani związanych z nią właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju lub ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

10.2.7. Weryfikacja paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej

W odniesieniu do paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej, w tym paliwa uprzednio wyeksportowanego poza terytorium Unii Europejskiej, a następnie ponownie nabywanego lub wprowadzanego do obrotu na rynku UE, jednostka certyfikująca przeprowadza weryfikację zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 6.2 niniejszego dokumentu oraz w podstawowej dokumentacji Systemu KZR INiG.

Weryfikacja powinna umożliwiać potwierdzenie tożsamości i pochodzenia partii, ciągłości jej certyfikacji oraz ustalenie, czy dana partia albo związane z nią właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych nie zostały wcześniej zaliczone do realizacji celu krajowego lub innego właściwego mechanizmu w państwie trzecim.

Podmiot gospodarczy przedstawia urzędowy (o ile istnieje) lub inny pisemny dokument odnoszący się do danej partii paliwa (może być to pisemna deklaracja podmiotu gospodarczego, że eksportowane przez nie paliwo jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju i emisji gazów cieplarnianych). Zakres weryfikowanych dokumentów ustala jednostka certyfikująca na podstawie analizy ryzyka oraz zasad określonych w niniejszym dokumencie i dokumencie System KZR INiG/10.

Jeżeli na podstawie dostępnych dowodów nie jest możliwe jednoznaczne potwierdzenie statusu partii, partia ta nie może stanowić podstawy wystawienia ani przekazania dokumentu PoC.

10.2.8. Raportowanie i poufność

Po każdym audycie jednostka certyfikująca sporządza raport z audytu. Raport powinien zawierać co najmniej: identyfikację audytowanego podmiotu i lokalizacji, skład zespołu audytowego, daty i sposób przeprowadzenia audytu, zakres audytu, zastosowany poziom pewności, opis analizy ryzyka i doboru próby, wykaz sprawdzonych dokumentów i rejestrów, wyniki weryfikacji dokumentów PoS/PoC, ocenę zgodności z bilansem masy, ocenę statusu partii dostępnych rejestrach - jeżeli ma zastosowanie, ocenę paliwa pochodzącego spoza Unii Europejskiej - jeżeli występuje, wykaz stwierdzonych niezgodności,

terminy działań korygujących oraz wniosek dotyczący wydania, utrzymania, zawieszenia, cofnięcia albo ograniczenia zakresu certyfikatu.

Certyfikat oraz raport skrócony sporządza się zgodnie z wymaganiami Systemu KZR INiG. Informacje poufne, dane osobowe i informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa podlegają ochronie zgodnie z przepisami oraz zasadami Systemu KZR INiG. Nie ogranicza to obowiązku przekazywania wymaganych informacji Administratorowi Systemu KZR INiG oraz właściwym organom zgodnie z obowiązującymi procedurami.

10.2.9. Niezgodności, działania korygujące i sankcje

Niezgodności stwierdzone podczas audytu „PoC Trader" klasyfikuje się jako krytyczne, poważne i drobne zgodnie z zasadami Systemu KZR INiG/10.

Za niezgodność krytyczną w obszarze „PoC Trader" uznaje się w szczególności: celowe powielenie albo nieuczciwe użycie dokumentu PoS lub PoC; świadome wystawienie PoC pomimo niespełnienia warunków określonych w niniejszym dokumencie; świadome zafałszowanie ilości paliwa, danych GHG, pochodzenia paliwa, statusu partii pochodzącej spoza Unii Europejskiej albo danych znajdujących się w oficjalnie dostępnych rejestrach; a także świadome ukrycie faktu wcześniejszego zaliczenia partii paliwa do celu lub mechanizmu regulacyjnego, jeżeli zagraża to integralności zgłoszenia lub zaliczenia.

Za niezgodność poważną uznaje się w szczególności: systemowe lub powtarzalne problemy z bilansem masy; brak pełnej ścieżki identyfikowalności PoS/PoC; istotne rozbieżności z UDB (jeśli ma zastosowanie) lub innym właściwym rejestrem; nieprzedstawienie audytorowi istotnych informacji lub dowodów; brak wiarygodnych dowodów odnoszących się do konkretnej partii paliwa pochodzącej spoza Unii Europejskiej; systematyczne błędy w dokumentacji, w tym stwierdzenie nieprawidłowej dokumentacji w ponad 10% zgłoszeń objętych próbą reprezentatywną; albo stwierdzenie, że system zarządzania bazowych PoS lub PoC nie zapewnia kontroli nad ryzykiem wielokrotnego zaliczenia tych samych ilości paliwa lub właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Za niezgodność drobną uznaje się uchybienia formalne lub incydentalne, które nie powodują zasadniczego błędu w identyfikowalności partii, w prawidłowości charakterystyki KZR ani w prawidłowości w dokumentacji PoC.

W przypadku niezgodności poważnej jednostka certyfikująca niezwłocznie informuje Administratora Systemu KZR INiG. Jeżeli niezgodność poważna została stwierdzona podczas audytu prowadzonego w ramach nadzoru, ponownej certyfikacji, kontroli wewnętrznej Systemu lub procesu rozpatrywania

skarg, certyfikat „PoC Trader” podlega natychmiastowemu zawieszeniu. Jeżeli niezgodność nie zostanie skutecznie usunięta w terminie 90 dni od powiadomienia, certyfikat podlega cofnięciu, a niezgodność traktuje się jako krytyczną. W okresie zawieszenia podmiot nie może wystawiać, przekazywać ani modyfikować dokumentów PoC jako podmiot certyfikowany w Systemie KZR INiG.

W przypadku niezgodności krytycznej certyfikat „PoC Trader” nie jest wydawany albo podlega natychmiastowemu cofnięciu. Podmiot może ponownie ubiegać się o certyfikację w tym zakresie po upływie dwóch lat od daty utraty ważności certyfikatu.

W przypadku niezgodności drobnej audytor określa termin jej zamknięcia, który co do zasady nie może przekraczać 90 dni. Po tym terminie niezgodność przechodzi automatycznie w niezgodność poważną i skutkuje zawieszeniem ważności certyfikatu PoC Trader. Termin może zostać przedłużony wyłącznie zgodnie z zasadami Systemu KZR INiG/10.

Jeżeli przyczyna niezgodności w zakresie „PoC Trader” wpływa również na integralność podstawowego certyfikatu KZR INiG, w szczególności na prawidłowość bilansu masy, oświadczeń zrównoważoności lub danych dotyczących emisji GHG, jednostka certyfikująca uwzględnia te informacje przy analizie ryzyka dla podstawowego certyfikatu. Sam fakt stwierdzenia niezgodności w zakresie „PoC Trader” nie skutkuje automatycznie zawieszeniem lub cofnięciem podstawowego certyfikatu KZR INiG.

Informacje o zawieszeniu, cofnięciu albo zmianie statusu certyfikatu przekazuje się niezwłocznie do Administratora Systemu KZR INiG. Dalsze obowiązki informacyjne wykonuje się zgodnie z dokumentacją Systemu KZR INiG, właściwymi przepisami i podziałem odpowiedzialności pomiędzy jednostką certyfikującą a Administratorem Systemu.

10.2.10. Użytkownicy końcowi

Użytkownik końcowy, który otrzymuje wyłącznie dokument PoC, nie dzieli go, nie agreguje, nie przekazuje dalej i nie uczestniczy w obrocie w ramach certyfikacji KZR INiG PoC Trader, nie podlega certyfikacji w zakresie „PoC Trader”. Weryfikacja dokumentów PoC otrzymanych przez użytkownika końcowego na potrzeby EU ETS lub innego właściwego mechanizmu regulacyjnego jest prowadzona zgodnie z zasadami tego mechanizmu i nie stanowi podstawy certyfikacji w zakresie „PoC Trader”. Jeżeli użytkownik końcowy jest uczestnikiem Systemu KZR INiG w zakresie „PoC Trader” albo wykonuje operacje na dokumentach PoC, stosuje się do niego odpowiednio wymagania niniejszego dokumentu.

10.2.11 Certyfikat PoC Trader

Certyfikat PoC Trader powinien zawierać następujące informacje:

- dane kontaktowe głównego certyfikowanego podmiotu (nazwa i adres firmy, adres do korespondencji),
- numer uczestnika w systemie KZR INiG,
- dane adresowe i rejestracyjne jednostki certyfikującej; numer rejestracyjny Systemu
- KZR INiG,
- ścieżka certyfikacji podmiotu oraz zakres certyfikacji („PoC Trader”),
- datę ważności certyfikatu (od, do),
- unikalny numer lub kod certyfikatu,
- Nazwę i logo Administratora Systemu KZR INiG oraz nazwa i logo jednostki certyfikującej
- miejsce oraz datę sporządzenia certyfikatu,
- podpis osoby uprawnionej do zatwierdzenia certyfikatu,
- Wykaz lokalizacji objętych certyfikatem wraz z rodzajem paliwa objętym certyfikacją PoC Trader,
- Rodzaj danych dotyczących emisji gazów cieplarnianych (wartości standardowe, NUTS2 lub wartości rzeczywiste - zgodnie z wymaganiami dokumentu System KZR INiG/7), dla każdej lokalizacji i dla każdego certyfikowanego w ramach PoC Trader paliwa.

Certyfikat w zakresie „PoC Trader” wydawany jest na okres 12 miesięcy.

Jeżeli podmiot posiada ważny certyfikat KZR INiG potwierdzający zgodność z wymaganiami RED III, a następnie uzyska certyfikat w zakresie „PoC Trader”, data zakończenia ważności certyfikatu „PoC Trader” nie może być późniejsza niż data zakończenia ważności podstawowego certyfikatu KZR INiG.

W przypadku przeprowadzenia audytu w zakresie podstawowego certyfikatu KZR INiG oraz zakresu „PoC Trader” w ramach jednego procesu audytowego, okresy ważności obu certyfikatów są tożsame.

Jeżeli podmiot posiadający ważny certyfikat „PoC Trader” uzyska następnie certyfikat KZR INiG potwierdzający zgodność z wymaganiami RED III, data zakończenia ważności certyfikatu „PoC Trader” może zostać dostosowana do daty zakończenia ważności certyfikatu KZR INiG, pod warunkiem zachowania wymaganej aktualności wyników weryfikacji w zakresie „PoC Trader”.

Jeżeli pomiędzy datą ostatniego audytu w zakresie „PoC Trader” a datą audytu stanowiącego podstawę wydania certyfikatu KZR INiG upłynęło więcej niż 3 miesiące, przed wydaniem certyfikatu „PoC Trader” z nowym okresem ważności wymagana jest ponowna weryfikacja spełnienia wymagań zakresu „PoC Trader”.

Ponowna weryfikacja powinna obejmować co najmniej potwierdzenie, że od czasu poprzedniego audytu nie wystąpiły zmiany wpływające na zgodność systemu zarządzania dokumentami PoC oraz że nie wystąpiły niezgodności, które mogłyby mieć wpływ na decyzję certyfikacyjną. Zakres ponownej weryfikacji ustala jednostka certyfikująca na podstawie analizy ryzyka.

11. Skargi i reklamacje

Podmioty gospodarcze, jednostki certyfikujące i osoby fizyczne mają prawo wyrażać swoje niezadowolenie z KZR INiG w obszarze certyfikacji „PoC Trader". Skarga może także dotyczyć działania jednostki certyfikującej zatwierdzonej przez System KZR INiG lub jego uczestników. W każdym przypadku obowiązują zasady zgodne z wewnętrzną procedurą dotyczącą skarg i reklamacji INiG-PIB, która może być udostępniona stronie zainteresowanej na żądanie. Skargi i/lub reklamacje proszę kierować na adres e-mail: office@inig.pl lub na adres siedziby instytutu: ul. Lubicz 25A, 31-503 Kraków.

12. Wykaz załączników

1. Załącznik 1- Wzór dokumentu PoC (Proof of Compliance)
2. Załącznik 2 - Wzór dokumentu PoC (Proof of Compliance) dla RFNBO i RCF
3. Załącznik 3 - Wniosek o nadanie/uaktualnienie/odnowienie uprawnień do certyfikacji na zgodność z KZR INiG PoC
4. Załącznik 4 – Lista pytań kontrolnych – PoC Trader

13. Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej

Data	Rozdział	Poprzednie wymaganie	Aktualne wymaganie